1 ALp 2543
1931/16 B. 2292 2292

JORNAL LITHUANO

LIETUVIS BRAZILIJOJ

1 METAI | Direkcija: ST. PUIŠYS, J. SILICKAS | S. PAULO, 1929 m. sausio 13 d. (sekmadienis) | Ats. Red. J. RŪŠKYS | 1 Nr.

Red. ir adm. būstinė: R. da Conceição 75 nr. TELPH 4-0896 | Laiškams: „Lietuvis Brazilijoj", CAIXA POSTAL 3311 S. PAULO

PIRMOJO ŽODŽIO VIETOJE

Tautiečiai! Šiandien išvydo platųjį pasaulį naujas lietuviškas laikraštis „Lietuvis Brazilijoj". Kas vietos lietuviški laikraščiai skelbė „4-as lietuviškas laikraštis Brazilijoj".

Kai kaip del šio laikraščio išėjimo labai susirūpino, kasėsi ir kasosi pakausį ir dar jam negimus, bandė, užbėgdamas gyvenimui už akių, pasakyti visuomenei jo „credo".

Šio laikraščio leidėjams toks anų žmonių „stropumas" ir „rūpinimasis apsaugoti visuomenės interesus" nesudarė jokio įpatingo įspūdžio. Mes nesiremiam kurio vieno redaktoriaus nuomone. Laikraštį taingi išleidžiame ne kurio nors redaktoriaus pataikavimui, bet plačios skaitančios lietuvių visuomenės reikalams ir tik jos argumentai bus mums svarbūs.

Kaip ir kiekvieną laikraštį išleidžiant, taip ir šį, rašome šį straipsnį, vieton įžanginio žodžio kuriame norime pasisakyti plačiai visuomenei mūsų sumanymus, siekius ir pageidavimus.

Kodel leidžiama laikraštis?

Metai laiko, kai eina S. Paulo „P. A. L." kaipo nepriklausomas organas. 4 mėnesiai atgal išėjo „S. L. B." organas „Garsas". Anas senas, šis jaunas. Vienas atstovauja leidėjo interesus, antras organizacijos, organizuotų žmonių būrelio nusistatymus. Bet tas nesvarbu. Svarbu viena. Abu laikraščiai eina tiek maži, kad prie esamo, juose skelbimų kiekio skaitytoją nė per pus nepatenkina. O vis tik skaitytojus jau metas būtų patenkinti.

Brazilijos lietuviai, šiandieninėje padėtyje tik ir turėtų nusiraminimą, laikiną pramogėlę poilsio dienomis laikraštyje. Iki šiol to nebuvo, nes tokių laikraščių nėra. Didesnį laikraštį leisti bijojo vieni ir kiti. Mes sakome. Reikia didesnio laikrkščio ir met s tokį išleisti. Metas duoti skaitančiai lietuvių visuomenei daugiau medžiagos skaitymui, daugiau žinių, įvairenybių, nes knygų, bibliotekų neturime. Svetima literatūra bei spauda naudotis negalime, nes jų kalbos nemokame. Šis klausimas, išleidimo didesnio lietuviško laikraščio, būrelio lietuvių inteligentų buvo svarstomas dar praeitais melais. Dabar įsikūnijo. Tai šit tos priežastys, kodėl išeina didesnis „4 laikraštis." Jo uždavinys — išsilaikyti tokiu visados ir didėti Ar tai pavyks — parodys ateitis. Kitų beeinančių laikraščių reikalai — yra jų reikal i m s jais nesirūpinsim, o žiūrėsim, kad „Lietuviu Brazilijoj" būtų patenkinti skaitytojai ir kad jis eitų geryn, didyn.

Leidėjai ir lėšos.

„Lietuvio Brazilijoj" leidimą, tuo tarpu, apsiėmė ant savo pečiu 4 vietos lietuviai, inteligentiniai darbinikai.

Laikraščio leidimo išlaidų sąmatagan didoka ir ją gerokai reikėjo pasvarstyti, taipgi pasvarstyti ir savo bei talkininkų-bendradarbių išgales, kai del medžiagos-raštų į laikraštį pririnkimo. Atrodė sunkoka, bet įvykdoma. Tuo tarpu leidėjai užsidėjome ant savo pečių gan sunkią išdailų naštą, aukojame tam tikslui visą mūsų atliekamą nuo pragyvenimo mėnesinį uždarbį, patys taipgi aktyviai dirbdami prie laikraščio. Tai darysime tol, pakol laikraščio leidimas to reikalaus iš mūsų. Susitvarkius laikraščio leidimui ir platinimui, bus kuriama laikraščio leidėjų B-vė tuo pačiu, laikraščio vardu.

Pradžiai darbo turime žymią pagalbą, turėdami labai lengvomis sąlygomis redakcijai butą su telefonu, pašto dėžute ir kitais patogumais, prie Prekybos Namų „Internacional".

Iš pat pradžios dėsime pastangų surinkti daugiau reklamų, kad tuo būdu padengti išlaidas ir dar daugiau laikraštį ilgainiui padidinus, pajvairinus.

Daug vilties dedame į skaitytojus ir metinius prenumeratorius. Kad laikraštis būtų daugiau prieinamas, nepaisant to, kad jis dvigubai didesnis, metinę prenumeratos kainą nustatėme tik 12$000. O todėl tikimės, kad absoliutinė Brazilijos lietuvių dauguma jį tuojaus užsiprenumeruos visiems metams, bei pažystamiems į Lietuvą, ar kitas šalis.

Gerbiamieji skaitytojai! Nemanykite, kad jau laikraštį būtų galima tikrai gerai pastatyti: jau prie 2000 prenumeratorių laikraštis tikrai būtų galima išleisti įdomus.

Mūsų kolonijoj Brazilijoj, tas skaičius nėra didelis. To galima lengvai pasiekti. Reikia tik, kad skaitytojai suprastų viena, kad užmoka metinės prenumeratos pinigus ne tik del to, kad gauti per metus laikraštį, bet jau tuo pačiu kiekvienas prenumeratorius prisideda prie laikraščio ateities, prie jo tobulinimo ir didinimo.

Daugelis mūsų tautiečių linkę skaityti laikraščius, bet nedaugėlis linkę jį pirktis, užsiprenumeruoti metams. Imkime geresnę madą: jeigu draugas perka, kuris tiek pat, ar mažiau uždirba, pirkim visi, užsisakykime metams, — naudotis kitu nepatogu.

Tik prie tokių sąlygų turėsime didelį, įdomų laikraštį, kurį nuolat skaitysime su pamėgimu ir lauksime jo pareinant į namus.

„Lietuvio Brazilijoj" redakcija, matydama skaitytojų ir prenumeratorių didėjimą, su dideliu džiaugsmu ir dar didesniu noru dės iš savo pusės pastangas, kad laikraštis eitų vis įdomesnis, vis turiningesnis, kad jis augtų, o ne mažėtų.

„Lietuvis Brazilijoj" bus artimas lietuvio sielai, bus lygiai visiems Brazilijos lietuviams prieinamas.

Jis gvildens visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai, ir materialiai ir dvasiniai Brazilijos lietuviams parodytų kelią į šviesesnę ateiti.

„Lietuvis Brazilijoj" lygiai baus visus blogus apsireiškimus, taip lygiai pagirs tai, kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeitų.

Į „Brazilijos Lietuvį" turi subėgti korespondencijų pavidale, visi vietos lietuvių gyvenimo atspindžiai.

Su tokiomis tai intencijomis pasirodo pasauliui „Lietuvis Brazilijoj" ir tikisi jo leidėjai, kad plačioji lietuvių skaitančioji visuomenė padės jį mums išauginti į didelį įdomų lietuvių laikraštį Brazilijoj.

Redakcija.

Del gandu apie mano išvažiavimą.

„Garsas" paskelbė, būk aš išvažiuojąs iš Brazilijos del pragyvenimo lėšų stokos. Nemalonu, kad reikia užimti vietą laikrašty asmens reikalu, bet da nemaloniau, kuomet katalikų visuomenėje skleidžiami iškraipyti gandai:

Aš išvažiuosiu iš Brazilijos, bet tik tuomet, kuomet atsiras kitas kunigas, kurs užims mano vietą. Nors aš atvažiavau čia ne lėšoms pragyvenimui rinkti, bet jų aš čia turiu nemažiau, kaip Lietuvoje.

Kol sveikas ir dirbi, tol jų nepritrūko nė vienam, nepritruks jų ir man.

„Garsas" žadėjo, kad nieko nerašys apie parapijos reikalus. Gerai padarytų, kad savo prižadą laikytų, o da geriau kad skelbiamas žinias patikrintų.

Kun. J. Valaitis

S. Paulo lietuvių kolonijoj didėja inteligentinės pajėgos.

Vakar, vakariniu traukiniu iš Rio atvyko p. Stasys Šakelė-Puišys, kuris bus faktiniuoju „Lietuvio Brazilijoj" redaktorium.

Taipgi šia praeita savaitę atvyko iš Lietuvos pedagogas ir muzikas p. Krašauskas, kuris bus lietuvių parapijos vargoninku, be to bus lietuvių choro kūrėju, kuris su laiku galės ir viešai pasirodyti, rengiant koncertus, operetes.

Taipgi atvyko Lietuvos universiteto studentas biologas, kuris susitvarkęs savo asmeniškus, reikalus galės dirbti visuomeninį darbą.

"LIETUVIO BRAZILIJOJ"

PRENUMERATOS KAINA:

Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj: met. 12$00, pusei metų 7$000, 3 mėnesiams 5$000.

Užsakant į Lietuvą, ar kurią kitą šalį, kaipo dovaną giminėms ir pažystamiems: metams 20$000.

Užsisakant iš Lietuvos, ar kitos pasaulio šalies: metams 3 dol. U. S. A.

Prisinutusiems dviejų mėnesių bėgyje surinks 10 metinių prenumeratorių, laikraštį siunčiame dovanai. Atskirn nr. kaina 300 reisų

VELTUI

2 metinės „LIETUVIO BRAZILIJOJ" prenumeratos

Visi tie tautiečiai, gyvenantieji Brazilijoj, kurie apsiims atsiųsti Redakcijai bent vieną korespondenciją kas savaitę apie svarbesnius lietuvių gyvenime atsitikimus, tiek São Paulo tiek kituose miestuose, ar estadose, arba kitose Pietų Amerikos valstybėse, gaus veltui 2 metines „Lietuvis Brazilijoj" prenumeratas. Laikraštis bus siuntinėjimas nurodytu adresu į bi kurią pasaulio šalį. Norintieji šia proga pasinaudoti, teprisiunčia Redakcijai pasižadėjimą tiekti ne mažiau, kai vieną korespondenciją į savaitę ir adresą, kam siuntinėti laikraštį, o Redakcija tiksliai tai išpildys.

Siunčiant korespondencijas, nurodyti įvykio vietą, laiką, asmenis tame atsitikime dalyvavusius ir įvykio priežastis, jei žinomos.

Korespondencijas adresuoti:

„LIETUVIS BRAZILIJOJ", Caixa postal 3311 :-: :-: S. PAULO

TAUTIEČIAI!

Visi kai vienas prenumeruokitės

"LIETUVI BRAZILIJOJ"

Tai didžiausis, įdomiausis ir pigiausis lietuvių laikraštis Brazilijoj!

Jis nuolatos eis 8 puslapių didumo, kartą savaitėje ir tieks įdomiausių žinių iš viso pasaulio ir lietuvių gyvenimo; be to tieks įdomių juokų, apysakų, įvairenybių.

Atsiradus 2000 prenumeratorių laikraštis eis jau 10 puslapių.

Metinė prenumeratos kaina:

Brazilijoj ir visoj P. Amerikoj	12$000	Užsisakant iš Lietuvos ar Suv. Šiaur. Amer. Valst. 3 dol. U. S. A.
Užsakant iš čia į Lietuvą ar kitas šalis	20$000	

Siunčiant laiškus ar pinigus taip adresuokite:

„LIETUVIS BRAZILIJOJ"

CAIXA POSTAL, 3311

S. PAULO

P550-2879
VCK

Ir svenciant savo garbingas metines

„P. A. L." neišlaikė takto ir neapsiėjo be intrigų.

„Pietų Amerikos Lietuvio" jubilejinio numerio vedamajame straipsnyje d ug kalbama apie vienybę, be partyviškumą, apie gražios ateities tikslų siekimą ir apie asmeniškų reikalų pamiršimą. Tuo tarpu, tame pačiame numeryje „P. A. L." redaktorius p. L. Valiukas talpina kitą straipsnį „Ar tai rimtas visuomeninis darbas", kuris kaip tik prieštarauja visoms skelbiamoms vedamajame idėjoms, nes užgauna ne tik gyvus, bet ir negimusius.

Visai ne vietoj kritiška pamoka „Garsui" ir „Sekmadienio Lapeliui", o jau būsimajam „Lietuviui Brazilijoj" tai tikra nesamonė, kuri neišlaiko jokios kritikos, nes viena mintis prieštarauja antrai.

Viska suglaudus išeina, kad tik „P. A. L." yra lietuvių gerovės tvėrėjas, visuomenės vienintojas ir t. t., o jau visi kiti (kurie gal būt skaito negarbingu žygiu eiti «P. A. L.» keliais), yra pragaištingi visuomenei.

Įdomu nuo kurio laiko atsirado tie «patriotai» ir «vienintojai»?

Vardan teisybės «P. A. L.» būtų daugiau pritikę savo jubilejiniam numery, vieton neigiamo nusistatymo prieš kitus, paminėti tuos asmenis, kurie iš tikrųjų savo laiku yra daug padėję triūso ir energijos «P. A. L.» kūrime, o būtent apie buvusi pirmąjį jo redaktorių J. Rūškį, kuris iš tikrųjų dirbo pasiryžęs «P.A.L.» duodamas tikrąjį veidą; daug jo naktų nemiegota ir tik jam vardu, kaipo re- daktoriaus «P. A. L.» išvydo platųjį pasaulį.

Teisingai pasakyta «P. A. L.» jubilejiniam numery, kad sunki buvo kūrimosi pradžia, kurią ištvermingai stūmė pirmyn buvusis redaktorius J. Rūškys prie sunkių ir nenormalių darbo sąlygų, ir vardan teisybės jo atvaizdas privalėjo stovėti pirmame jubilejinio numerio puslapyje, o ne viduriniam.

Taippat teisingai pasakyta jubilejiniam numery, kad «P. A. L.» pradžioje buvo užsibrėžęs gražius tikslus, o vėliau iškrypo iš tikrojo kelio.

Taip. Pradžioje «P. A. L.» buvo įregistruotas ir išleistas Lietuvių Literatų Grupės vardu, kurie iš tikrųjų buvo pasišventę laikraščio ateičiai, o kartu ir geriems patarnavimams visuomenei vien tik del idėjos. Bet, neužilgio, jo finansinis rėmėjas ir dabar «P. A. L.» leidėjas ir savininkas, materialiais sumetimais vaduodamasis, mandagiu būdu privertė grupės narius nuo priklausomybės prie laikraščio atsisakyti, pasirašant pas ad vokatą ne be užpakalinių minčių iš p. Kiršteino pusės parašytą specialų aktą.

Nuo to laiko jis tamps «P. A. L.» viešpačiu, o literatų grupė, — išpūstu muilo burbulu.

Aišku, kad moraliai užgauti be jokio absoliučiai tam pamato, jautė, kad laikraštį leidžia vienas asmuo savo biznio reikalams, o kiti yra tik paiki įrankiai tų tikslų.

Ir visuomenė tai sužinojusi «P. A. L.» neprijautė ir kai kurios grupės rado reikalingu išleisti kitus laikraščius, kaip pav. «Garsą» bei «Sekmadienio Lapelį».

Be to, pasitraukus p. Rūškiui iš „P. A. L." redaktoriaus pareigų ir jo vieton atsisėdus p. L. Valiukui, „P. A. L." nustojo lygsvaros ir pradėjo blaškytis į visas puses ieškodamas sau šalininkų, niekindamas tuos darbus, kurių didžiausiu kaltininku buvo jis chaotiškai vesdamas visuomenės reikalų atsakomingą dalį.

Pirmas jo veidmainiškas žygis buvo, tai prisidengiant visuomenės labo interesais, glaudymasis prie Susiv. Liet. Braz. ir prie „Garso", kad susijungus, bet neradęs pritarimo taip ir pasiliko.

Žodžiu sakant, į kur vėjai pučia, ten ir „P. A. L." politika krypsta, bi tik keno tai išrokavimams būtų naudos.

Ne „Idealistas".

Lietuvos žinios

3000 dolerių lietuvių mokykloms Pietų Amerikoj.

Tiesioginiai gautomis, per mūsų korespondentą, iš Lietuvos Vid. Reikalų Ministerijos žinomis, Lietuvos vyriausybė yra paskyrusi 3000 dolerių įkūrimui lietuviškų mokyklų Pietų Amerikos lietuvių kolonijų centruose, Argentinoj ir Brazilijoj.

Lietuvos konsulo Brazilijai paskyrimas.

Šis klausimas dar galutinai neišrištas. Konsula skirti nusistatymas yra, vienok vyriausybė norėtu matyti daugiau aktyvumo iš Brazilijoj gyvenančių lietuvių pusės.

Red. pastaba: Mūsų nuomone, atvykus Lietuvos konsului Brazilijon, kaip tik ir prasidėtų lietuvių emigrantų gyvenimo konsolidacija, nusistovėjimas, susitvarkymas. Lietuvos vyriausybei ši klausimą, būtent konsulo Brazilijon pasiuntimą, tektų tuojaus išrišti.

Pašalpų švietimo reikalams išdavimas.

Lietuvos vyriausybės nusistymu, skirtų pašalpų Pietų Amerikos lietuvių švietimo reikalams —mokykloms daug pareis nuo to, kiek vietos lietuviai parodys organizuotumo ir sugebėjimo mokyklų klausimą pastatyti taip, kad tas virstų realybe ir kad patys per savo organizacijas uždėtų bent pradžią tam darbui.

Iš visa to išeinant aiškiai matome dar kartą, kad tik stipriai mums tarp savęs organizuojantis, su mumis skaitysis, matys mūsų norus, supras mūsų reikalus ir išgirs Lietuvos vyriausybė mūsų reikalavimus.

Del tariamo „bado" Lietuvoj.

Tankiai tenka išgirsti S. Paulo lietuviu kolonijoj gandus, būk Lietuvoje žmonės badauja. Vienok tie gandai neatatinka tikrenybę. Tiesa, šiaurinė Lietuvos dalis gerokai nukentėjo nuo blogų orų ir gamtos prajovų.

Keliuose apskričiuose toje Lietuvos dalyje gerokai yra nukentėję kai kurie rajonai. Buvo didelis nederlius. Rudeny javai valėsi labai vėlai. Net buvusioj Suvalkijoj Visų šventųjų dienoje buvę ant laukų nenuvalytų vasarojų. Vienok Suvalkijoj bendrai derlius vidutinis, o daugumoj net labai geras. Vidutinis derlius užima absoliutinę dauguma visos Lietuvos teritorijos. Todel derlingi rajonai padengia nederlinguosius. Tiesa, nederlinguose rajonuose produktai brangoki, bet jų yra pakankamai. Turint galvoje, kad Lietuvoje jau 5 metai iš eilės nėra normalių oro sąlygų žemės ūkio augalų tarpimui, o apart to ir ligos kritę ant kai kurių javų, žymiai silpnina šalies ekonominį pajėgumą. Praeitu metų nederlius tą ekonominį krizį kiek vėl padidius. O žmonės paprastai tokiuose atvėjuose kaltina vyriausybę — jeigu būtų buvusi gera — būtų ir audrų nebuvę, ir neliję taip daug, ir šilta būtų buvę, na žinoma, ir javai būtų puikiausiai uždėrėję. Turint galvoje šitą liaudies logiką, tenka pasakyti, kad dabartinei Lietuvos vyriausybei teks turėti didelio takto ir sugebėjimo šalies ūkį ir produktų paskirstymą pravesti tarp visų tų sunkenybių, kad nesulaukti aštraus nedateklių pajautimo.

Plunksnos darbininkai! I talka!

Tautiečiai, kurie dirbate plunksna, kurie mėginate savo jaunus gabumus literatūros dirvoje, spieskitės prie naujojo didžiojo lietuvių laikraščio „Lietuvis Brazilijoj". „Lietuvis Brazilijoj" eis 8 puslapių didumo, o todėl apart paprastų pasaulinių žinių turės galimybės talpinti įvairias apysakas, romanus, eiles, aprašymus, bei kitus beletristinius veikalus. Todėl Jūsų veikalai, veikalėliai per „Lietuvi Brazilijoj" turės galimybės išvysti platųjį pasaulį.

Visi laikraščio bendradarbiai šioje srityje bendradarbiaujantieji turės veltui po 3 „Lietuvio Brazilijoj" prenumeratas, o pasižymėjusieji, net gaus ir sutartą uždarb apmokėjimą. Geri veikalai originalai net bus iš autorių išperkami.

Taipgi, tautiečiai tės, kurie turite lengvą ranką ir palinkimą bei gabumus — stokite be atidėliojimo į bendrą darba spaudos dirvoje kartu su „Lietuviu Brazilijoj".

Redakcija.

Nepaprastai idomus atradimai Brazilijoj

Du gamtininkai atrado neįkainuojamos vertės davinius, kurie pakeičia pasaulio istoriją. Brazilija, kaipo seniausių tautų išsivystymo šalis.

Du gamtininkai, archeologai ir mokslniai tyrinėtojai: portugalas Alfredo dos Anjos ir prancūzas Appolinario Frot, darydami mokslinius ilgų metų tyrinėjimus atrado Brazilijoj neįkainuojamos vertės mokslui davinius.

Antrasis iš jų jau turi 70 metų amžiaus, ir, galima sakyti, didesnę pusę savo amžiaus pašventė archeologiniems tyrinėjimams. Jis pasiekė to, kad jau šiandien turi galutinus davinius tam, kad pakeisti pasaulio istoriją.

Surinktais daiktiniais irodymais tvirtina, kad eigiptėnai, finikiečiai ir kartageniečiai gyveno Brazilijoj jau prieš 40.000 metų!

Šiedu tyrinėtojai Matto Grosso, Minas, Goyaz, Bahia estadų uoluotuose kalnuose atrado ir nukopijavo virš 3000 ant akmens išbraižytų eigiptėnais, finikiečiais ir kartageniečiais raštų. Šie radiniai keičia iš pamatu pasaulinę istoriją! Kas 7 tūkstančiai metų mūsų pasaulis turėdavo pergyventi neišvengiamas katastrofas (cataclisma). Ir tai įvyksta todel, kad jūrų srovės (tekėjimai) suvaro prie Pietinio Polio nepaprastai daug ledo.

Bėgyje 7 tūkstančių metų, toj vietoj susitenka tiek sunkumo, kad žemės kamuolio blokai nustoja lygsvaros, ir tik delto, pati savaimi žemė pradeda sukimasi aplink savo ašį į priešingą pusę, ir iš tos priežastios įvyksta naujų žemynų atsiradimo katastrofos.

Šios įdėjos daviniai prirodo, kad iki mūsų laikų žemės rutulys pergyveno tris šios rūšies katastrofas.

Pirmoji katastrofa atsitiko ties Pietų Amerika, iš kur atsirado baltoji rasė.

Antra katastrofa atsitiko Ramiajam vandenyne, (kur buvo Atlantida ir Bufon) iš kur atėjo indėnų rasės: Guaranys, Mayos, Incas, Aztekai ir kiti.

Toliaus daiktiniai irodymai išaiškina, kad Brazilijos kontinentas taipgi pergyveno tokią katastrofą, po kurios tie primityvūs gyventojai, kurie po pirmos katastrofos buvo atėję iš šalto, krašto kėlėsi į dabartinę Afriką ir Aziją, įkurdami, ten, pagaliau, Eipiptą ir kitus rytų miestus, kuriems priklauso Jerusalem ir Palestina. Visa tai buvo padaryta atsigabentomis iš dabartinės Brazilijos neapskaičiuojamomis brangenybėmis.

Vienok šie pabėgėliai vėl grįžo atgal. Pirmieji užėjo dabartinėn Brazilijon eigiptėnai, paskiau finikiečiai ir vėliausiai kartageniečiai.

Vienok jau čia tada įsigyvenę stiprios indėnų tautos su jais kovojo, nugalėjo ir išstūmė atgal.

Vienos iš šių žinių tiekia mums supratimą apie žmonijos vystymasi. Kitos žinios tiekia supratimą apie turtingumą šios šalies, iš kur eigiptiečiai ir kartageniečiai sėmė turtus pastatydinimui anų pasakingo grožio Rytų miestų.

Tyrinėtojas ponas Alfredo dos Anjos sako: „Yra Brazilijoj tokie pasakingi žėmėj mineraliniai turtai, kad juos apskaitliuoti nėra galimybės. Mudu turime visus juos pasižymėję ir tik po to, kai sutvarkysime mūsų studijų davinius, bus galima imtis tų turtų eksploatacijos.

Dr. Frot turi surinkęs tiek dokumentalių įrodymų, kad jie visi krūvoje sudaro 30 didelių pundų (baksų).

Neužilgio p. Alfredo dos Anjos Brazilijos sostinėj Rio rodys specialiai sudarytą filmą per kinematografą F. Muniz, kurioj bus parodyta įdomiausios nuotraukos tos gilios senovės užrašų, kurie tapo atrasti Minas Geraes estados uoluotuose, sunkiai prieinamuose kalnuose „Gruta do Inferno". Tai bus įdomiausi senovės gyventojų raštai iš visos surinktos daktaru Frot kolekcijos.

(„A Gazeta" 6887 nr.)

Red. prierašas. Šių dviejų mokslininkų atradimas viršyja visus atradimus šioje srityje, kuriuos tik mena istorija. Visą šių atradimų vertę gali suprasti visi tie, kas studijavo pasaulinę istoriją. Turint galvoje šį faktą, nenoroms veržiasi galvon mintis, kiek tai daug buvo mokslo pasiekta ir kokie menki rezultatai sulyginus su šiuo nauju atradimu.

Mūsu blogumai

Kas tai, kurią tai dieną taip išsitarė: — Dievas yra braziliokas!

Šis pasakymas įėjo madon, nes daugumą atrado jį ėsant teisingu.

Nenoriu būti meisteriu įrodinėjimų, bet taipgi negalima pamiršti ir to, kad neužilgio po tokio pasakymo, įvyko visa eilė labai reikšmingų įvykių.

Turėjome revoliuciją, kuri suvargino kuone visą šalį ir kainavo virš 200 milijonų milreisų. Kavą užpuolė liga, labai pavojinga. Cukrinės nendres apniko vabaliukai, darydami labai didelius nuostolius ūkiui.

Ištvino upė S. Francisco ir užliejo laukus, kaimus ir miestus, iš kurių Arassuaky tapo visai sunaikintas. Teko išgirsti dideli sprogimą Caju saloje ir matyti labai didelį gaisrą Gyvačiu saloje. Šiaurės rytuos viešpatavo labai didelis sausmetis. Rio mieste Kovo mėn. lytūs pridirbo labai daug nuostolių, net namus nugriovė, kuriuose gyveno ramūs žmonės. Monte Serat kalnas Santose nugriuvo palaidodamas dalį ligoninės ir užmušdamas daug žmnnių, nepildant jokio kriminalo.

Amortizacijos kasa susilaukė nedateklių. Rio apsigyveno Geltonasis Drugys.

Nežinau, ar šios visos blogybės turi savo chronologiją, — bet tai nesvarbu. Vienok sąrašo lapas dar toli gražu nebaigtas.

Kaipo pusiau blogybes, galima išvardinti šias:

Apščiai atsilankyta svetimų šalių pinigėlių, ypatingai privažiavo doleriukų.

Moterys dar daugiau sutrumpino savo sukneles ir sijonus. Miesto taryba buvo visai nevykusi geriems darbams.

Šeimų gyvenime įvyko daug nesusipratimų. Galima daleisti, kad galėjo daugelis nuo tų blogumų ir pusiau blogumu ir gerokai nukentėti.

Bet faktas, kad Dievas yra brazilietis ir mes tuo pasitenkinam, visiškai raminamės ir apsileidžiame.

Dievas — tai tikriausiai — brazilietis. O visi tie blogumai, kurie nuolatos mūsų šaly gimsta, tai išeina iš to, kad velnias, kuris buvo tikrai svetimšalis, Vidaus reikalų ministerijoj gavo pilietybės popierius.

I. Grego.

(Iš Carreta).

Dar negimusį uzpuldinėja

„P. A. L.“ redaktorius p. Valiukas, vienybės skelbėjas, jubilejiniam „P. A. L.“ 1 (51) numery, pyškina straipsnį: „Ar tai rimtas visuomeninis darbas“ kuriame neva pasiremdamas 16 „Garso“ numery tilpusiu pranešimu, puola dar nepasirodžiusio laikraščio leidėjus, kad būk jie „glaudžiai rišą laikraščio leidimą su biznio sumetimais“,

Toliaus taip sako: „Laikraščio išleidimas privalo turėti visai kitokį uždavinį, čia laikraščio uždavinys turi būti taikomas visai išeivybės kolonijai, turint omeny kolonijų bendrus reikalus, anaiptol neleisti laikraštį, kuris būtų įrankiu tūlos agentūros, arba asmenų grupės, kurie pasinaudodami ėsamaja plačia Brazilijos lietuvių kolonija, leistų laikraštį specialiai tik tam tikslui, kad plačiau išreklamavus savo biznio reikalus“.

Į šią p. Valiuko moralę tektų tik tiek atsakyti: „girdėjo zvanijant, bet nežino kurioj bažnyčioj“. Toliaus tektų p. Valiukui priminti, kad jis taipgi pardavinėja laivakortes (ir labai nevykusiai), o „P. A. L.“ leidėjas p. Kiršteinas yra Agencia „Universal“ savininkas ir žemių bei terenų pardavinėtojas. Vienok p. Valiukas tai nutyli ir naiviškai tikrina visuomenei, kad „P. A. L.“ nuo 1929 metų jau pasiliuosavo nuo privačių žmonių interesų“.

O p. Valiukas, ar pasiliuosavai nuo laivakorčių pardavimo ir kitokių „biznerių“, kad ir agentavimo darbdaviams pristatant darbininkus? Faktai rodo, kad ne.

Taip naiviškai šokinėti, puldinėti kitus, šaudyti savo „sunkiaja artilerija“ į dar visai nepasirodžiusį priešą, tik ir gali p. Valiukas. Tai jo, kaip „vienybės skelbėjo“ ir „veikėjo“ vardan visuomenės labo, darbas.

Tas žmogus turi įpatingą logiką. Begindamas p. Kiršteiną ir jo „P. L. A. taip sako: „pastaruoju laiku negalima skaityti biznišku, nei privačiu nes galų gale kam svarbu, kas yra laikraščio savininku — bi tik yra laikraštis. Jeigu kam laikraštis nepatinka, tegul neskaito;“ Taip tai ramina visuomenę p. Valiukas, gindamas savo ir leidėjo „P. A. L.“ biznelį“. Bet pačiam p. Valiukui, matomai labai svarbu, kas yra laikraščio savininku, nes tuo klausimu išpiškino visą tą puiką straipsnį, neturėdamas, nė jokių daiktiniu įrodymų. Nes „4 laikraštis“ dar nebuvo išėjęs. Nežinomi laikraščio leidėjai ir jo uždaviniai. Bet Valiukas pasistengė sulig savo kurpalio tampyti dar net nem tomą faktą.

Į tą p. Valiuko straipsnį, tenka atsakyti jo paties žodžiais: „galų gale kam svarbu, kas yra laikraščio savininku, — bi tik yra laikraštis“. Todėl p. Valiukas prisitaikyk savo pasakymą ir pats sau ir tuo, kas „kitam nesvarbu“ nesirūpink.

Mano manymu, Brazilijos lietuvių visuomenė vis tik geriau orientuojasi, negu p. Valiukas. Kai eis tas naujas „4 laikraštis (tai „Lietuvis Brazilijoj“) — visuomenei bus žinomi oficialiai ir jo leidėjai ir jo uždaviniai. Ir visuomenė pati laikraštį įvertins sulig jo darbų.

J. Rūškys.

Kas girdėti pasaulyje

Mirė Nikolai-Nikolaevitcz.

Sausio 7 dieną Antibes mieste Prancūzijoj pasimirė vyriausis Rusijos karo pajėgų vadas, didžiojo karo metu, didysis Rusijos carų giminės kunigaikštis Nikolai Nikolaevicz.

Rusijos emigrantų tarpe ši mirtis sukėlė didelį nusiminimą. Ir ištiesų galima dabar pasakyti, kad kartu su Nikolai Ni-Nikolaevicz mirtimi, mirė ir rusų monarchizmas.

Gėdula Vatikane.

Sausio 6 diena pasimirė Milano arkivyskupas Eugenio Tosi. Mirusis arkivyskupas gimė 1863 metuos, Milano archidiocezijoj, ėjo mokslus Milano seminarijoj profesoriaujant dabartiniam popiežiui Pijui XI. Kadangi šis dvasiškis buvo gabus žmogus, turėjo taipgi aukštas vietas prie Vatikano, tad saryšy su jo mirtimi Vatikanas apsidengęs gedula.

Politinis kryzis Jugoslavijoj.

Pranešimu iš Bielgrado, karaliaus Aleksandro isakymu paleidziamas seimas ir panaikinama konstitucija.

Tuo tarpu buvę įstatymai neveiks, o visas šalies valdymas bus vykdomas tik naujais karališko kabineto priimtais dekretais ir karaliaus Aleksandro patvirtais.

Manifestas.

Sausio 6 diena karali lus Aleksandro paraišu išleistas manifestas į tautą, kuriame sakoma, kad šalies parlamentarizmas taip vedė reikalus, kad galutinai buvo suardęs darbingumo, šalies produktingumo ir progreso pradus. Todėl kad išgelbėjus tautos ir valstybės prestyža, jis rado reikalingu paimti šalies valdžią į savo rankas.

Specialis įstatymas.

Jau išleidžiama naujas įstatymas, kuris karaliui duoda teisę: skelbti ir sankcionuoti įstatymus, skirti aukštuosius ir žemuosius vadus kariuomenėje, atstovauti valstybę vidui ir užsienio reikaluose, tvirtinti ministerius, kurie turi dirbti visiškai prisilaikant karaliaus nurodymu, taipgi ministeriai neša tiesioginę už savo veikimą atsakomybę prieš karalių.

Naujas kabinetas.

Generolas Hadshifch sausio 6 dieną sutvėrė naują ministerių kabinetą, specialiai numatant generola Katafatovich užsienių reikalų ministerių. Kabinetas jau prisistatė karaliui su deklaracija ir davė tinkamus pasižadėjimus.

Paziūrėsime, kiek ilgai tvers ši naujoji monarchija Europoj?

Maria Teixeira.

Portugalijos lakūnas moteris rengiasi į ilgą kelionę per Atlanto vandenyną: Lissabona New York, per Asorų salas.

Grandiozinė Rusų dailės paroda.

Iš Maskvos yra išsiųsta į New York didelė partija rusų dailės dirbiniu: paveikslai, skulptūra, akvarelė, braižyba, taipgi industrijos išdirbiniai. Tos kolekcijos vertė siekia virš milijono dolerių.

Vis tai išdirbiniai „Naujosios Rusijos“ jau po revoliucijos padaryti.

New Yorke jau išnuomuota didelis rūmas General Motors, kur bus šiais metais atidaryta tų išdirbinių paroda.

Tokia paroda bus rengiama véliau Tokio, Buenos Aires ir kituose dideliuos užsienių centruos tikslu suimteresuoti pasaulį su pažanga, kuri padaryta Rusijoj po revoliucijos.

Ta komplektą išdirbinių sudaro virš 300 piešinių, 300 graviūrų, akvarelės ir braižinių, 50 skulptūros dalykų, kurių daugelis drožti iš medžio.

New Yorko parodoj atstovaus geriausi Rusijos dailininkai.

Sąmokslas Turkijoj.

Sausio 7 dieną. Turkijos slaptoji policija atidengė platų sąmokslą prieš ėsamą valdžią. Sąmokslininkų centrai buvo Brussa ir Siva, bet turėjo gijas išpynę po visą šalį.

Tuo tarpu jau suimta keli šimtai sąmokslininkų.

Rastuose pas sąmokslininkus atsišaukimuose į gyventojus, raginama sukilti su ginklu rankose, vardan Islamo tradicijų, prieš ėsamą valdžią, kuri skiepijanti atšalima nuo tikėjimo, o įvesdama lotynų raides, norinti galutinai panaikinti machometų tradicijas.

Vienok vyriausybė yra padėties viešpats, kad sutriuškinti bet kurį revoliucinį pasikėsinimą.

Jau 6 diena, kai orlaivis „Question Mark“ ore.

Iš Los Angelos praneša, kad Sausio 7 dieną sukako 132 valandos, kai orlaivis „Question Mark“ lekioja be nusileidimo ore. Daugybė kitų orlaivių seka šį įdomų bandymą.

Gripės epidemija Berlyne.

Šio mėnesio pradžioje Berlyne pradėjo siausti gripės epidemija. Iki 5 dienai Sausio sergančių skaičiuš jau viršija 100 tūkstančių. Netik, kad visos ligoninės pripildytos sergančiais, bet visa eilė greitų ligoninių atidaryta mokyklų rūmuose ir privačiuose nemuose. Padėtis labai sunki.

Kartu su gripės epidemija pradėjo žmonės masiniai susirgti ir difteritu.

Streikas Rosario

Mieste Rosario, Argentinoje sustreikavę trasporto darbininkai, puolė elektros tramvajus norėdami sulaikyti mieste judėjimą.

Tramvajai buvo mėtomi akmenimis ir pagaliais ir daroma kitokių „šuku.“ Laike betvarkės taro sužeista daug žmonių. Tik iš maišius didelėms policijos jėgams, mieste buvo padaryta tvarka.

Nuotikiai haremo

Jaunas amerikoniškas studentas Lošinvar pastoręs šūminiku ant vieno prekinio laivo bekelianjančio arlink pasaulį, nesenai Sumatroje turėjo tokį nepaprastą nuotikį, kad nusteb no visą vietinę policiją.

Apsistojus laivui prie vieno miestelio Lošinvar netikėtai sužinojo, kad to miestelio sultonas turi turingiausį haremą ant visos Sumatros salos. O kadangi jis geidė savo kelionėje pergiventi kuodaugiausiai įpatingų nuotikių, tad nieko nelaukęs nuėjo apžiūrėti haremą.

—Tos Rytų damos matomai labai įdomios, — tarė jis savo draugui išeidamas nuo laivo. — Aš būtinai turiu jas pamatyti iš arti.

Prie įėjimo įrūmus jį sulaikė bengalų sargyba puikiuose rūbuose. Sargybos viršininkas malajų kalba užklausė studentą, ko jis nori. O šis visai ramiu amerikoniško išdidumu tonu atsakė angliškai: „Aš noriu tiktai apžiūrėti rūmus.

Rūmus jo tonas ir pastitkėjimo savimi pilna išvaizda taip paveikė įsargybą, kad jį be jokių kličių į leido į rūmus; o sargybos viršininkas net pamanė jį ėsant sultono draugų.

Pačiuose rūmuose žemai lenkdamiesi svetį pasitiko tarnai. Patėjo jisai keletą puikiai išmoštų salių, pagaliau priėjo prie „švenčių svenčiasios“ vietos, kur gyveno daugybė sultono pačių.

Prie jėjimo jį vėl sulaikė sargyba. Paklaustas, kuriuo tikslu jis čia atėjo, ramiai šypsopamasis atsakė, kad norys pamatyti vidų šio nepaprasiai įdomaus rūmo. Sargsi įleido vidun. Atidaro jis duris ir tiesiai pakliūva į puikiai išpuoštą salę. Bet tos tik jis pasirodė vidui, kai tarp sultono pačių pasidarė nepaprasta panika: visos su kliksmu bėgo į visas puses ir slėpėsi, o kitos skaromisar savo plaukais dengė veidus. Mat ten „bubikopf“ dar ne madoj.

Toje valandoje nuotikis tikrai pasidarė pavojingu, nes šeši stiprus skapai nutvėrė jį už apikaklės. Ir tik dėka tam, kod Lošinvar skaitėsi universite geriausiu boksininku, jam pavyko iš skapų rankų pasprukti, ir nepaprastu smarkumu bėgti prie išejimo durų.

Visi tarnai puolėsi paskui jį; vienok jam pasisekė laimingai prasimušti laukan ir tuo būdu išgelbėti gyvybę. Vienok gatvėj jį sulaikė olandų policija ir nusivedė į nuovadą. Ten jis išpasakojo komisarui savo nuotikį ir ligi ašarų prijuokino visus policinikus, buvusius prie tardymo. Bet vis tiek komisaras jam paskyrė didoką piniginę pabaudą, kartu pasveikindamas drąsuolį, laimingai išnešusį „kudašių“ iš mirties glėbio.

Komisaro nuomone, Lošinvaro išsigelbėjimas nuo mirties hareme — tikriausis stebūklas.

(Iš Seg.)

! skaitytojus

Daugelis lietuvių gyvena provincijoj, fazendose, ar dirba šiaip įvairiuose darbuose provincijoj, tankiausiai vienoj vietoj išbūdami vos 2 — 3 mėnesius, ilgą laiką negauna žinių išniekur nuo savo namiškių, giminių bei pažįstamų. Laiškams neturi pastovaus adreso, o todėl daugelis jiems adresuotų laiškų žūva. Ir tik kelintas dešimtas laiškas pakliūva adresatui. Beveik tokioje padėtyje yra ir miestuose gyvenantieji, ypatingai visokiose užmiesčio vilose gyvenantieji. Jiems taipgi nuolatos kaitaliojant vietą, daugybė kartais ir labai svarbių laiškų žuva. Daugelis stengiasi tą reikalą sutvarkyti; samdosi adresus krautuvėse, aludėse ir kitur. Bet ir ten kartais išeina nepatogu.

„Lietuvio Bražilijoj“ redakcija turėdama nuosavą pašte dėžutę, kaipo pastoviausį adresą, imasi laiškais susirašinėjimo reikalu tautiečiams padėti, leisdama naudotis savo pašto dėžute laikraščio skaitytojams visai veltui, užsisakant adresą pakanka parodyti mūsų laikraštį, iš provincijos užsisakant adresą, pakanka pranešti vardą, pavardę ir gyvenamos vietos adresą.

Todėl, skaitytojai, kurie randate reikalingu savo susirašinėjimams pasinaudoti mūsų pašto dėžute, padavinėkite tokį savo adresą: (Vardas, pavardė) caixa postal 3311. S. Paulo.

Visi taip adresuoti laiškai niekad nežus ir ateis mūsų redakcijon, kur galės kiekvienas atsiimti, radęs apie atėjusi jam laišką paskelbimą laikraštyje.

Del paieškojimų

Tankiai atsitinka, kad čia Brazilijoj pasiklaidina šeimos nariai, nežino draugai draugų gyvenamos vietos, pažystamų, giminių ir t. t. Tankiausiai atsitinka sunkumų surasti savuosius, tai naujai iš Lietuvos atvažiavusiems. Daugeliui del to tenka daug paklaidžioti ir išlaidų važinėjimams pakelti.

Yra būtinas reikalas ir šiame reikale žmonėms padėti. „L. B.“ redakcija ir imasi tos iniciatyvos ir sako, kad būtų labai pravartu, kad žmonės praneštų redakcijai savo gyvenamas vietas ir pavardes. Redakcija ves adresų knygą, iš kurios visada galės painformuoti tuo reikalu suinteresuotus žmones, jeigu kreipsis redakcijon.

Atsitikimuose, kada tektų duoti paieškojimus per laikraštį, — tai galėsime, padaryti „L. B.“ nuolatiniams skaitytojams ir prenumeratoriams visai veltui, visi kiti mokės skelbimų kainaraštyje numatytus mokesnius.

„L. Braz.“ Redakcija.

Grippės pavojus baugina Braziliją

Sąryšy su šiaučiančia gripės epidemija Šiaurinėje Amerikoje ir Europoje, Brazilijos uostų sanitarinei inspekcijai duota įsakymas griežčiausiai tikrinti pribuvančius su keleiviais iš tų šalių laivus, kad kartu su žmonėmis neivežtų Brazilijon tą nelauktą epidemiją.

Amestija Meksikos revoliucionieriams.

Meksikos respublikos prezidentas Portes Gil, davė parėdymą visiems karo komendantams paliuosuoti visus revojiucionierius nepaisant kada jie būtų revoliucijas kėlę. Taipgi amenstuoti ir visi revoliucinių judėjimų vadai.

Amnestuotiems revoliucionieriams duodama pilna laisvė pasirinkti gyvenimui vietą, o taipgi grąžinamos jų nuosavybės, kurias turėjo prieš pateksiant į kalėjimą.

Be to paskelbta dekretas kuriuo einant vyriausybė sumokės revoliucionieriams už kiekvieną pristatytą šautuvą po 20 pesų ir už mechanišką karabiną bei kulkosvydį po 30 pesų.

Daugelis šefų ir revoliucionierių seka šį naują parėdymą ir nusiginkluoja.

TAUTIEČIAI! Visi skaitykite ir platinkite didžiausį Brazilijoj lietuvių savaitinį laikraštį „LIETUVIS BRAZILIJOJ“.

Giminystės ryšiai vedybose.

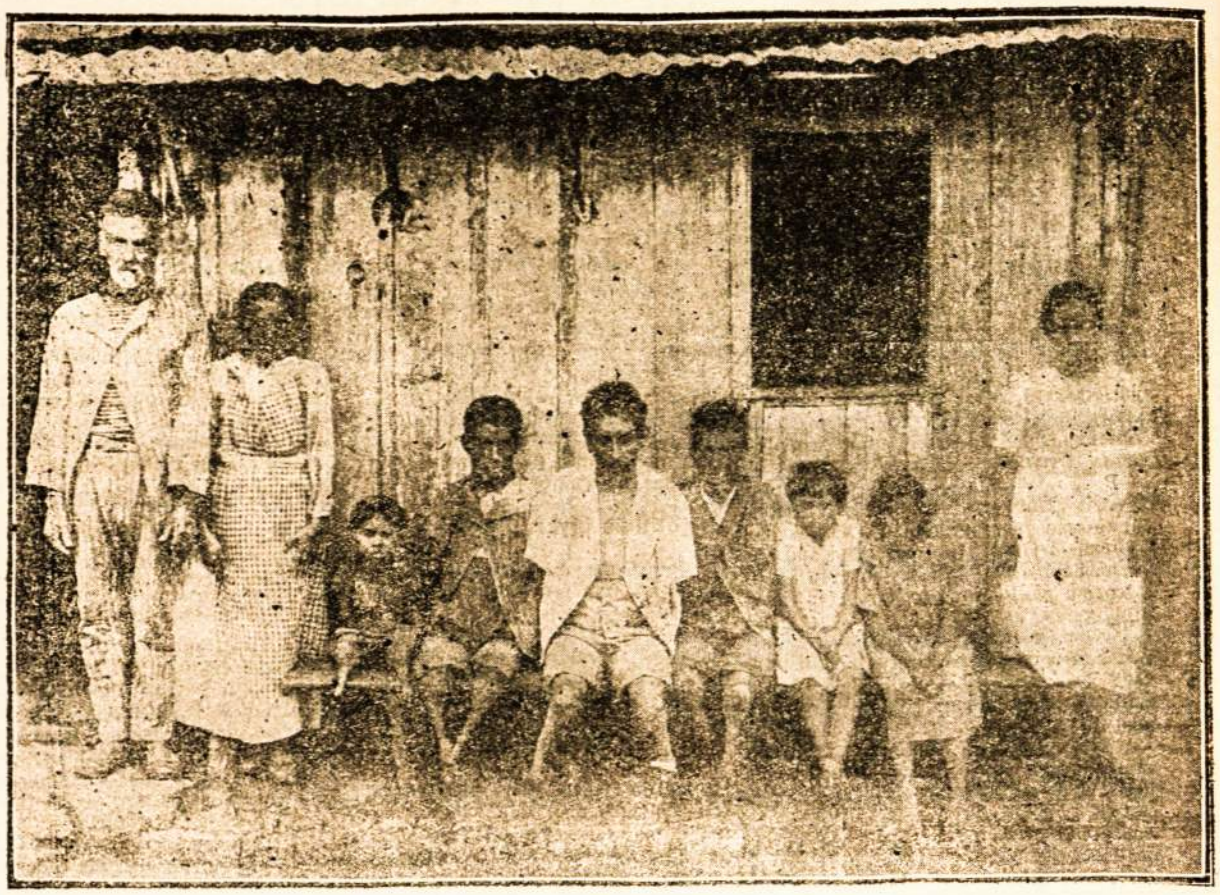

Kur bersti tiek įvairenybių, nuodėmių ir gerų darbų, kai žmonių gyvenime?

Čia pat eina progėesas, kyla mokslas, žmonių susipratimas, tobulėjimas. Bet čia pat greta vyksta didžiausi nusikaltimai, gamtos ir pasaulinės valdžios istatymų laužymas. Vieni kyla aukštumon savo darbais, sielos ir proto privalumais, moksliniais išradimais, o kiti tuo tarpu grimsta nuodėmių, nusikaltimų bedugnėn, vyrauja bloga valia, geidulių paliakimai. Ir tuo tarpu siekiama sulygiuti žmones. Tai sunkus uždavinys ir vargu pasiekiamas.

S. M.

Šis klausimas jau nuo senų laiku plačiai svarstomas žmonijos. Tiek mokslininkai, tiek šiaip prasilavinę, apiskaitę žmonės smerkia gimininingumo ryšį, jeigu toksai yra tarp vyro ir moteries sueinančių į porą. Pagaliau net valdžios ir bažnyčia savo įstatymuos kai del vedybų, yra aprybojusios gimininingumo ryšį tarp vyro ir moteries sueinančių į porą.

Bet nepaisant to, kad gimininguma moterystėje merkia tiek mokslas, tiek svietiška ir bažnytinė vyresnybės, atsiranda daugelis žmonių, kurie pasidavę širdžiai, lyties gašlumui, nepaisydami nieko, susimyli būdami brolių ar seserų vaikais ir siekia nugalėti visas įstatymais statomas kliūtis, kad tik patenkinti širdies geismus, taip vadinamą, meilės ugnį.

Ir neretai atsitinka, kad gimininingoji pora gyvena neantikoje, nuolat barasi, vyras muša moterį, apgaudinėja, arba moteris apdaudinėja vyrą. Šie apreiškimai nebūtų dar taip blogi, sulyginant su ta blogybe, kuri pasireiškia del poros gimininingumo ant jos vaikų. Daug būva gyvenime atsitikimų, kai tokių tėvų vaikai gema su didelais fiziškais ar dvasiniais trūkumais. Atsitinka ir taip, kad kūdikystėje atrodę sveiki vaikai, išauga visai netikusiais gyvenimui: linkę girtuoklystei, veidmainiavimui, vagystei ar kitiems nusikaltimams. Tokia šeimyna netik, kad neatneša naudos žmonijai, tautai, bet gula sunkia našta jos gerovei.

Kiek skaudžiai atsiliepia giminystės ryšiai į būsimėčią kartą paredėgyvenime atsitikimas, kai Paranos estado, Brazilijoj, toli nuo kultūros žiburio, miškuose, susigyveno brolis su seseria, kai vyras su žmona.

Jiedu susilaukė 4 sūnus ir 3 dukteris — viso 7 vaikus, iš kurių tik viena duktė yra visiškai normali, bet gerokai į ją įsižiūrėjus, galima drąsiai pasakyti, kad jinai paeina iš kito tėvo.

Ši „šeima", tai tikra gamtos rykšte už tai, kad peržengė jos įstatymus! Tai žiauri, baisi rūstybė!

Čia paduodame mūsų korespondento aparatu nutrauktą fotografiją, kurioje matome tą sunkiai nusikaltusią gamtos dėsniams „šeimyną".

Bet kuo gi kalti, tie 6 nelaiminingieji kūdikiai, anžtai ubagai, psichopatai?

Šis atsitikimas ir jo paduotas vaizdas tegul būna gyvu pavyzdžiu visiems tiems, kurie niekina mokslą ir įstatymus, varžančius silpnavalių žmonių užgaidas.

Turiat prieš akis tokį vaizdą, norėms nenorėms turėtų nusilenkti kiekviemas prieš baudžiamąjį kodaksą, nors pastarasis ir smarkiai katais paliečia nusikaltėlius. Nes pati gamta, kuri turi pastoviausius įstatymus, dar skaudžiau baudžia nusikaltusius jos dėsniams.

.....

G. Strelisker

Nepaprasti nuotikiai reporterio Smuto.

ROMANAS.

PIRMOJI DALIS.

— Nepaprasta traukinio nelaimė Prancūzijoj... Kol kas atrasta septyni užmuštais ir dvidešimt šeši sužeistais... Spėjama, kad tai padaryta blogos valios žmonių. Smulkmenos šiandieninėj laidoj".

Nors vos tik pradeda blankti diena, bet viršui laikraščio namų stogo slenka visa virtinė ugninių raidžių.

Išeinantieji iš biūrų ir raštinių žmonės žvelgia viršun, išsiima iš kišenės akinius, prisitaiso, žiūri aukštyn ir pusbalsiu skaito beslenkančius žodžius, sekinius.

Prie svarbiausio įėjimo į redakcija sustoja automobiliai; laikraščių pardavėjai visa gerkle skelbia paskutines naujienas; gatvės pardavėjas siūlo kriaušes „minkštas, kai sviestas ir saldžias, kai cukrus"; greta būrys smalsuolių susirinko prie nesavo balsu rėkiančio žmogaus: „Ponai! Ponai! Domės! Galas suveltoms kelinėms! Žiūrėkit, šit amžinai nauji kvoldai! Be susidėvėjimo, kaip puikus! Kaina 50 feniguų!"

Automobilių signalai gaudžia nevykusiu choru, žviegia elektros tramvajų ratai, besirisdami nudėvėtais bėgiais, skambina motoristai, konduktoriai šaukia sustojimo vietas, ir vis daugiau žmonių bėga skersai gatvės: moterys su ryšuliais, vyrai su portfeliais, merginos su krepšiukais, sveidydamos į visas puses viliojančius žvilgsnius, pasiuntiniai, stipriai laikydami rankose pilnus laiškų krepšius praleidžia visą virtinę tramvajaus vagonų, kad tuojaus prasprukti į kitą gatvės šoną, kur yra pašto įstaiga.

Staiga ant laikraščio būstinės stogo, greta raudonas užrašas, prasilenka kelios sekundės ir pasirodo mėlynos raidės:

„...Atkreipkite domę į mūsų priedą: „Kaip prilaikyti vyrą? Vedusių gyvenimo laimės paslaptis".

O žemai, gatvėj, jau girdisi laikraščių pardavėjų šauksmai, galingai mosuojant laikraščiu: „Didelė traukinio katastrofa.. Kol kas 7 užmušti.. Kaip prilaikyti vyrą?... Spėjama būta suokalbio... Vedusių gyvenimo paslaptis" Ir tie šauksmai susilieja su bendru gatvės triukšmu.

Užrašai ant stogo slenka. Mėlynos raidės išnyko.

Pasirodo skaisčios geltonos raidės, rikiuojasi paeiliui po viena, apsijuosia raudonu, aiškiu tiesiakampiu lanku: „Skaitykite „Reichskurjerį"! Jūs privalote jį skaityti!"

Liepiamuoju reiškimu spindi užrašas stačiai prieš akis praeiviams. Ištiesiama rankos, smulkios monetos krinta į delnus pardavėjų; praeiviai šiurena tik ką gautais laikraščiais, skubiai varto juos ir kiša kišenėn.

Septyni užmušti ir dvidešimt šeši sužeisti, vedusiųjų laimės paslaptis, pasikėsinimas apiplėšti Koperniko gatvėj, užsienių reikalų ministerio kalba Kelne — visu tuo galima pasidomauti namuose.

Žemutiniuose namo aukštuose dar dunda ratacinės mašinos, bėgiuma spausdinti numeris. Telefono skambučiai, bėgioja pasiuntiniai, pardavėjai laukia savo porcijos ekzemplirių, šnibždasi balsai, be perstojimo beldžia rašomos mašinėlės, triukšmas, balsai... šmaižo pirmyn ir atgal žmonės — o tarp jų šveicorius, ramioje išsitempusioje pozoje debesja besisukiojančias duris. Išdidžiai žvalgo praeivius ir lėtu galvos linktelėjimu atsako į sveikinimus. Vien tik besiartinantieji žingsniai svarbiausio redaktoriaus, ar leidėjo gali sudrausti jo ramumą. Tik tada jis išsitempia kai styga, tik tada nusiima auksu išsiūtą kepurę, nuženimtai nusilenkia ir žemo tono balsu šaukia automobilį.

Į antrojo aukšto laukiamąjį kambarį greitai ieina vyriškis. Jis vidutinio ūgio, apykūdis, stipriai sudėtos lūpos, aky monoklis. Kiek išlidžiai jis klausiasi apie pona Bilveiną.

— Ponas Bilveinas išvažiavęs, kelionėje, — atsako ponė, pro langutį ir vėl poliruoja pirštų nagus, — ar galiu pasiklausti — kokiu jūs reikalu?

— Prašau, klausikitės. Tiktai aš jums to nepasakysiu, — draugiškai tonu atsakinėja svečias, — ar negalėtumei tamstelė man padaryti malonumą, palikus savo nagus, išdaboti paslaptį: kas pavadinja poną Bilveiną?

Bet vietoj atsakymo jis pamato užsigavusi žvilgsnį, kuris vienok greitai šveltėjo, kada nepažįstamasis šveiniai glosto dežūruojančios sekretorės rankutę ir sako:

— Dėlykos tame, kad aš — Smutas..

— O tai jūsų tas laukiamasis šefas — reporteris iš Nevjorko?

Jis linguoja galva. — Visai teisingai.

— Čia apie jus jau daug kalbėjo. — Išdidumo kaukė, kuria paprastai dėvi „paties" leitėjo sekretorė, greitai keičiasi malonumo ženklu.

— Ponas Bilveinas išvažiavo atostogų į kalnus. Bet jo pavaduotojas, svarbiausias redaktorius ponas Klar beabejonės jus priims. Aš tuojaus pranešiu.

— Padarykit tai mielaširdžiai.

Jinai puima nuo akies monoklį, užsirūko papirosą ir leidžia į lubas dūmų kamuolius. Tuo tarpu atsidaro oda apkaltos durys į šefo kambarį.

— Ponas Klar prašo jus įeiti, — praneša sekretorė meilei šypsodamos.

Po to ieina Smutas.

Nuo kėdės pasikelia drūtoka figūra. Blizganti aukso rėmuos akiniu stiklai, platus veidas, su riebiu, dviašku smakru, plikai nuskusta makaulė ,uakso gran-

ŠIUPINYS

Paveikslai, paveiksliukai ir dažai.

Šių laikų moteris, tai blogai tepamas paveikslas, kurio geresni dailininkai senai atsižadėjo. Seniau sakydavo: „Kokia graži moteris!“ Šiandien sakoma: „Kokie puikūs dažai!“

.....

Senais laikais moteries pabučiavimas palikdavo vyro širdy malonų, neužmirštamą įspūdį, o šiandien įspūdis, kurį palieka moteries pabučiavimas greitai nutrinamas šlapia skarele...

.....

Seniau moterų burnos turėjo kiekviena savąjį kvapą — skonį. Viena panėšėjo į obuolį, kita į apelsiną, trečia į morango, Tamsoje vyras galėdavo savąja išskirti iš šimto, bučiuodamas paeiliui kiekvieną. Šiandien moterys skirstomos kaip dažai: sulig fabrikos markės...

.....

Seniaus tapytojai buvo reikalingi gražių moterų, kad turėti puikų modelį kūriniui. Šiandien moterys reikalingos tapytojų, kad jas paparytų gražiomis.

.....

Šių laikų susenėjusios moterys panėši į sienas, kurios buvo daug kartų teptos ir vėl nusišėrė, nes jau nelimpa dažai.

.....

Tarp gražaus vyro ir gražios šių laikų moteries yra toks skirtumas, kaip tarp vaizdo naturalaus ir paveikslo nuimto iš to paties vaizdo.

.....

Melas — tai yra išpuišyta teisybė. Moterys kasdien dažo savo sielą, kaip ir veidą, o kartui tie dažai pasitaiko tokie paprasti...

.....

Rožės žiedas, tai yra vienas iš tų daiktų, kurie labiausiai nutolę nuo melo: gyvena berinkdamas paniekintą moterų naturalų grožį.

.....

Gražios moterys, kaip lygiai ir nusisekę paveikslai, yra tos, kurių grožis nesimėta į akis iš pirmo žvilgsnio... Kai moteris, ar paveikslas iš pirmo žvilgsnio kreipia dėmesį, yra ta, kurią tikroji dailė nepalytėjo.

.....

Moterys gerokai išsitepusios, yra lygios akvarelei: reikia į jas žiūrėti iš tolo, kad gauti malonų įspūdį. Todel visai mažo ūgio vyras gali mylėti labai aukštą moterį: visas dalykas yra perspektyvoje.

.....

Usai ir Barzdos.

Žmogus ir ožys — tai vienintėliai sutvėrimai aukštos kilmės, todel kad abu turi barzdas.

.....

Seniau barzda žmogui tiekdavo pasitikėjimo prekybos reikaluose, bei darant taiką. O šiandien tai yra gėda, kada beveik visi vyrai skuta barzdas.

.....

Yra vyrų, kurie auginasi barzdas tam, kad turėti šį tą ant veido.

.....

Katinas daugiau išlavintas negu vyriškis: vartoja tik kelis ūsų plaukus, o todėl visada panašus į jauną vaikiną.

.....

Vyro veidas taikosi prie momento ir kaitaliojasi kaip kamelionas. Barzdotas turi vienokią išvaizdą, nuskutus barzdą — turi kitokią išvaizdą. Kur gi berasti kitą sutvėrimą, kuris savo veidą kaitaliotų kasdien ir kas nakt.

.....

Vyrai užsipuola moteris, kurios vartoja dalykus dirbtinio grožio. O kas gi yra skusti barzdą, jei ne grožio padirbinėjimas ir naturalumo iškraipymas? Gamta nepagimdė nė skustuvus nė teptukus muilinimui barzdos.

Švariausį veidą turi gyvuliai, o nešvariausią sielą turi žmogus.

.....

Šių dienų lietuviškos patarlės.

Čia taip pavojinga, kai subatvakariais Mokoje.

———

Mušasi, kai lietuviai vestuvėse.

Prilipo, kai lietuvaitė prie seno brazilioko.

———

Laimingas, kai lietuvaitė „gerento“ automobily.

———

Nusiminęs, kai vos tik iš Lietuvos atvažiavęs.

———

Slapstosi, kai „Rytojaus“ platintojas Luz sodne.

———

Ulioja, kai pačios vyrus fabrikon išleidusios.

———

Prasilošė, kai Baltrus ant „bicho“.

———

Mandras, kai Barbė kepeliušį pirmą syk užsidėjusi.

———

Geria, kai lietuviai po „pagamento“.

———

Gėdinas, kai lietuvaitės saviškių.

———

Gudrus, kai lietuviškas Baltrus buteli pingos išgėręs.

———

Taupumo ir patogumo dėlei.

S. Paulo lietuvių kolonija gan didelė. Yra daug jaunų bernužėlių ir mergaičių. Tad savaimi suprantama, kad būva daug vestuvių. Vestuvės iškelti — tai juk ne literį išgerti! Mokėk už surišimą bažnyčioj, mokėk už civilinių aktų surašymą, taisykis ir jaunikis ir nuoteka naujus gražius rūbus, kvieski svečių, pabrolius, o jie tokie godūs ant gėralų! Pingos reikia keliolikos literių, o alaus taipgi tuzino viedrų! — tai ne štukos, privaišinti ir pagirdyti tokia žmonių minia! O dargi automobiliai šliūban suvažinėti! Tai jau žmogus visai neišsitenka, kad ir visus metus būtumei taupęs! Ir dar koks nepatogumas namie kelti vestuves! Įsismaginus svečiams, kai pakyla peštynės, — čia primuštas, čia užmuštas, — šauk policiją, greitąją pagalbą: kiek tai „strioko“, kiek gaišaties!..

Bet nėra to blogo, kad neiseitų ant gero. Nėra tokių sunkenybių, kad jas neapgalėtum.

Atsirado gudrių jaunavedžių, kurie taupumo ir patogumo dėliai pradėjo kelti vestuves tiesiai policijoj.

Ir išlaidų mažiau ir rūpesčių ir nepavojinga. Na, ar bereikia geriau? Matomai šis naujas vedybų būdas, tikrai įeis madon.

Tik-tak-Dzin.

———

Naujoviškas progresas.

S. Paulo lietuvių kolonijoj dar pereitais metais viena „Meno Sekcija“ tiek smarkiai pažengė pirmyn iš pat pirmųjų po gimtuvių dienų, kad sugebėjo suderinti scenos meną su magiškomis „štukomis“ bei „fakiru“ Toks „meniškumas“ ir meno supratimas, ka deginimas scenoje žmogaus gerklėj benzino, tikrai buvo surūpinęs visus tuos lietuvius jaunuolius, kurie kiek kitaip supranta scenos meną ir scenos menui pasišventę dirbti.

Vienok pasitikint šiu laikų nepaprastai skubiam progresui, tikėjosi, kai šie naujos rūšies „menininkai“ ir ateity taip smarkiai progresuodami pralenks magiją, arba kita'o sakant atsiskirs su ja. Vienok skaudžiai apsirikta: nauji lietuviški „menininkai“ taip susibičiuliavo su „fakiru“ su magija, kad skirtis ir nemano. Naujame paskutiniame pasirodyme S. Caetano lietuvių vakarėly scenos meną vėl atstovauja „fakiras“ su magiškais „šposais“ Kažin ar ne pravertu būtų S. L B. Meno sekcijai pagalvoti, kas tai yra scenos menas, ir pažiūrėti į tikrus scenos meninkus, ar yra kur nors tokių kurie turėtų bendrą ryšį scenoje su „fakirais“ ir magiškais „šposais ?

Sustok pagalvok

Ivairios naujienos, nuotikiai.

Šešių nuteistųjų mirti balius

Iš Nevjorko pranešama tokia naujiena:

Džon Sabo, nuteista mirti elektros kedėje už papildytą žmogžudystę, sėdėjo Kolumbijos kalėjime ir prieš mirtį nutarė atšvęst „paskutinę gimimo dienos šventę“. 10 Lapkričio sukako 21 metai amžiaus. Baliaus iškėlimui paskyrė visus kalėjime besėdint uždirbtus pinigus, ir į balių pasikvietė dar 5 nuteistus mirti kalinius ir laukiančius kartu su juo mirties.

Kalėjimo sargo žmonai tapo pavesta užpirkti produktai sulig atidžiai sudaryto sąrašo. Kalėjimo Viršininkas davė leidimą. Mirtin nuteistieji susirinko į bendrą kamerą ir visą naktį uliojo. Kalėjimo virėjas padavė jiems kepta, vištą, bulvių, obuolių pūdingą ir tradicinį tortą, į kurį buvo susmeigta 21 deganti žvakė Desertui buvo paduota cigarai ir kontrabandos keliu pristatytas vynas ir likeris. Nuteistieji gėrė tostus vienas už kitą linkėdami „amžinos ramybės po taip neilgo gyvenimo“ Gerė už sveikatą malonaus kalėjimo viršininko ir kalėjimo sargo pačios. Vienok paisai Džon Sabo neiš gėrė nė lašelio svaigalų: jis įsitikinęs šalininkas „sauso režimo“ Ir, stovėdamas prie savo kapo duobės nesutiko pakeisti savo įsitikinimų.

.....

---

dinėlis ant krūtinės, — tai pirmas įspūdis.

— Ponas Smut iš Nevjorko?

— Visai teisingai, tas pats.

— Labai džiaugiuosi jus išvydęs čia. Mano pavardė Klar — svarbiausis redaktorius Klar.

Šį sakinį jis taria palengva, su įpatingais kirčiais, pabrėždamas užimamos vietos svarbumą.

— Aš apgailestauju, kad p. Bilveinas...

— Ponas Bilvein tik užvakar išvažiavo, kaip jums gal jau pranešė sekretorė. Pasiremdami jūsų telegrama, p. Smut, mes jau trys dienos atgal kai laukėm jūsų.

Šie žodžiai turėjo reikšti iškalbėjimą.

— Man labai gaila, pone Klar, kad taip atsitiko, bet tam kaltos visai ne nuo manęs priklausančios aplinkybės.

Vokietijos parubežio policija atkreipė į mane įpatingos domės. Ir jeigu nebūtų netikėtai pasipynęs ponas Brein, kuris paliūdijo mano tapatybę ir mano dokumentų tikrumą, tai aš dar ir dabar būčiau sėdėjęs valdiškam bute.

— Tai labai nemalonus atsitikimas. Bet maloniekite pasakyti, kame buvo tas įpatingas policijos susidomėjimas?

— Menkniekiai, ponas Klar. Mane paskaitė už kitą, — įvykis, kurio auka jau ne karta man teko būti. Vienok aš norėčiau pradėti eiti savo pareigas. Aš Berlyne jau nuo vidudieno, tad noriu, pagaliau, pradėti.

— Mes jūsų bendradarbiavimui pas mus dedame didelės viltis. Apie tai jums p. Smut, man rodos priminti neteks daugiau.

Mūsų laikraščio direktorius p. Bilvein, po to kai susipažino su jumis Nevjorke, ir sapne mato jus bendradarbiaujant mūsų laikrašty. Aš taipgi labai džiaugiuosi susilaukęs tokio darbininko mūsų redakcijos šeimynoje. Vienok, manau, kad prim negu pradėti darbą, jums teks visupirmu susipažinti su mūsų miestu.

— Aš žinau Berlyną, — skubiai atsakė Smut: — keletas metų atgal aš jau buvau čia net 2 mėnesius. Tai visai pakankamai. Tesa, p. Bilvein man pažadėjo duoti bent kelis pagelbininkus.

— Kaip norite. Man pavesta tiekti jums visokeriopą pagalbą. Mes mat konkuruojame su „Nakties Ekspresu“; manau kad Jūsų triūsas pakels mūsų laikraščio tiražą. Bet gal jau Jums apie tai pasakojo patsai šefas, tad man kartoti ir nereikia. Beje... — redaktorius Klar daro išdidų gestą, — aš del jūsų turiu vieną svarbų uždavinį, kuris iš sykio pakeltų jūsų vardą Berlyne. Jūs gal žinote, kad vakar atvyko Berlynan Suv. Valstybių stat-sekretorius Kobbin su dviem žymiais finansistų atstovais.

— Taip, — atsako p. Smut, — jie perplaukė vandenyną tuo pat laivu, ką ir aš.

— Puikiausiai! Eina gandai, kad Kabbinui pavesta įpatingai svarbi misija. Vienok kol kas nieko tikra sužinoti nenusisekė. Užsienių reikalų ministerija tą dalyką apgaubė didžiausios paslapties skraiste, o mūsų reporteriai kreipesi į patį Kobbin ir jo sankeleivius taipgi grįžo tuščiomis rankomis. Tie amerikonai kategoriškai atsisakinėja susitikti su reporteriais. Kas būtų, jeigu jūs pasistengtumėt nors kiek žinių išspausti iš Kobbino. Jūs girdėjote, kalbama apie derybas su...

— Niekai, p. Klar, — perkerta jį Smut, — visa tai yra niekai. Aš jokios reikšmės neduodu tam, kas kalbama. O jeigu jau reikia, tai „kalbu“ pat. Vienok aš išpildysiu Jūsų pageidavimus. Aš gerai pasipažystu su Kobbin dar nuo senų laikų, o taipgi laive dažnai su juo sutikdavau. Mane jis tikrai priims. All right, pone Klar, aš einu.

Vyriausis redaktorius džiaugiasi.

— Velniai paimtų, kaip viso tai greitai pas jus pildoma! Iškarto matos, kas tai yra amerikoniška mokyklo...

Mums vokiškiems žurnalistams dar daug ko teks pasimokyti.

— Ir bent kiek numušti įsivaizdinimo, — galvoja Smut, vienok balsiai to nesako. Vikriu rankos veiksmu jis įsistato akin monoklį.

— Ar turite Jūs dar ką nors palinkėti?

— Jokių, gerbiamasis kolega. Prašyčiau tiktai rytoj iki pietų užeiti redakcijon, kad galėčiau jus supažindinti su redakcijos štabu. Bendradarbiai trokšta su jumis susipažinti. Jūsų garbė, kaipo genialaus Amerikos reporterio, pralenkė mus.

— Well, bus išpildyta, pone Klar. Prašau nesirūpinti. Kelią aš rasiu patsai. Tad lig rytojaus.

Jis jau koridory ploja į veidą išraudusiai iš džiaugsmo sekretorei, stumia į šalį pasipynusį po kojų pasiuntinį, kitam ištraukia iš rankų naują laikraščio numerį ir bėga laiptais žemyn. Skersgatvy sustoja, kad pašaukti automobilį. Pravažiuoja pro šalį jų keletas, bet visi užimti. Gatvės pardavėjas visgiria kriaušes „minkštas, kai sviestas ir saldžias, kai cukrus“.

Šmaižo moterys. Prostitutė juokiasi ir bado šoną Smutui. Praeivis, elegantiškos išvaizdos, palėidžia jom akysna visą debesį cigaro dūmų. Vėl gatvėj tas pat triukšmas. Vėl užsiziebia raidės judančios reklamos: „Didelė traukinio nelaimė Prancūzijoj, septyni užmušti...

Policininkas pakelia ranką. Automobilių virtinės sustoja. Praėjimas laisvas, pėstieji skuba pereiti gatvę. Nori pereiti ir Smut. Bet keno tai ranka palyti jo petį ir užkimusis vyriškas balsas šnibžda ausin:

— Įstatymo vardu jūs areštuotas.

(tąsą seka)

.....

Kapų balsas atidengė baisią žmogzudyste.

Praeitų metų gale Irlandijoj, Balbreghan miestely, mistišku būdu tapo surasta nužudyta jauna graži mergina Marry Callan.

Pirm negu aprašyti patį įvykį, tenka visupirma supažindinti skaitytojus nors paviršutiniai su figuruojančių tame atsitikime žmonių gyvenimu.

Miestelio Balbreghan parapijos klebonu buvo labai darbštus kunigas Mc. Keone.

Atliekamą nuo bažnytinių apeigų laiką jis pašvęsdavo mokymui neturtingų parapijonų vaikučių, šelpimu pavargėlių, lankymu ir šelpimu ligonių. Darbo buvo daug. Teko senam kunigui dirbti be atodairos vargingųjų parapijonų labui.

Parapijietė, panelė Marry Callan, labai graži, geraširdė mergaitė, kuri jausdavo save laiminga, jeigu galėdavo kitiems padėti, matydama, kiek daug labdaringo darbo reikia nudirbti klebonui, pasiryžo jam padėti.

Pasiūlymas buvo priimtas, ir jinai persikėlė gyventi į parapijos namus.

Dirbo atsidėjusi, kad tik daugiau galėtų padėti vargšams, savo klebonui vadovaujant.

Tikosi taip, kad kaimynystėje gyveno jaunas 20 metų vaikinas Geraldo Toal, labai gražus ir simpatingas. Vienok tai nuvo labai blogu palinkimų ir blogo būdo žmogus.

Marry Callan jį, kaip gražuolį, pamėgo ir dėjo visas pastangas, kad savo kilnia siela, gražiais pavyzdžiais savo gyvenimo, pagaliau savo, kaip gražuolės padėtimi, atitraukti vaikiną nuo slidaus kelio, kuriuo jau jisai buvo palinkęs eiti. Ir Marry Callan nekartą jį sulaikydavo nuo didelių nusikaltimų. Būdavo ir taip, kad Marry jau galutinai tikėjosi pataisiusi jaunąą gražuolį. Pastarasis nuduodavo ją mylys, bet kartais ją labai persekiodavo. Taip ir slinko diena po dienos, mėnesiai...

Vieną rytą klebonas Mc. Keone užėjęs į Marry Callan kambarį nerado nė jos nė jos daiktų. Iš visa ko atrodė, kad jinai slapčia pasišalino išsigabenda ma visus savo daiktus.

Bet kur jinai išvyko — nieks nežinojo. Tai buvo visiems paslaptis.

Svarbiausia tas, kad nebuvo jokių motyvų tokiam jos žygiui. Jos darbas, jos kalba priešinosi spėliojimams, kad jinai būtų pati pasišalinusi. Dienos sinko, o apie Marry nebuvo jokių žinių. Parapijiečiai su klebonu svarstė tą neatmezgamą mazgą: kodel jinai pabėgo, ir ar tikrai ji būtų pabėgusi? Jaunas, išdykusis gražuolis Geraldo tuo tarpu pradėjo ruoštis kelionėn į Kanadą, sakydamas gavęs skubų pakvietimą. Vienok jo niekas neįtarė.

Vieną vakarą klebonas išėjo pasivaikščioti į uoluotą pakalnę, šale didelio sodno. Beeidamas pripratu taku, išgirdo duslų, lyg iš kapų balsą — tai buvo visiškai panašus į Marry balsą. Balsas pasigirdo iš šaly tako buvusio šulinio. Klebonas persigando ir čia pat prisiminė, kad ką tai panašaus girdėjęs ir kitus vakarus, tik neaiškiai. Bet dabar jis girdėjo tikrai Marry Callan balsą!..

Greitai prisiartino prie šulinio, iš kurio tekėjo šaltinis, vandens buvo ligi rentinio kraštų. Apžiūrėjęs visa gerai, nieko negalėjo rasti, jokių žymių, pėdsakų ant sniego. Greitai leidosi bėgti į miesteli ir savo nuotiki pranešė pažystamiems ir policijai. Tuojaus buvo nutarta ištirti šulinį. Žmonės, policijai prižiūrint liejo vandenį ir dugne rado maišą, kurį iškėlus viršun buvo jame atrastas sukapota į gabalus moteris — tai buvo visų mylimos jaunutės gražuolės Marry Callan kūnas!

Keistas, mistiškas žiaurios žmogžudystės atidengimas!..

Pultasi ieškoti kaltininko, papildžiusio tą barbariška darbą. Itarimas krito tik ant Geraldo. Jį tuojaus sulaikė policija, prasidėjo tardymai. Iššaukti geriausi dedektyvai pradėjo tyrinėjimus.

Didžiulo apleisto sodno kampe rado žmogžudystės pėdsakus: vietą, kur buvo sukapota Marry ir vietą, kur buvo sudeginti jos drabužiai.

Padarius kratą Geraldo namuose, tapo sumasta pėdsakai sudegintų rūbų ir popierių, taipgi buvo surasta dalis Marry daiktų ir trys moteriški laikrodėliai. Vienok Geraldo žmogžudystėje neprisipažysta: į visus daiksinius įrodymus duoda tinkamus paaiškinimus, kad policijai sunku ištikrųjų ką nors išgauti.

Pakviesti psichologai-kriminologai daro su juo visokius bandymus, vienok tuo tarpu nepavyksta gauti rezultatus jį esant kaltu. Jis taip šaltai ramiai aiškinasi ir teisinasi į užmetimus, kad stebina kriminologus.

Senas klebonas, kaipo dievobaimingas žmogus, meldžiasi ir nuolat vaikščioja apie šaltinį, tikėdamasis dar karta išgirsti Marry Callan balsą, kuris įvardintų žmogžudį.

Tai ištikrųjų nepaprastas atsitikimas, kuris stebina visus. Pasaulinė spauda seka su didžiausiu atsidėjimu tą įvykį. Ir nežinia kuo baigsis Geraldo tyrinėjimas.

Nors mokyti kriminologai, dar netarė sprendžiamąjį žodį, vienok Geraldą Toal visi atranda vienintelių kaltininku toje barbariškoje žmogžudystėje.

„D. N.“

Radio didvyriai

Visi jau žino apie žuvimą Atlanto vandenyne, 300 mylių atstu nuo kranto, keleivinio garlaivio „Westris“. Tuojaus po to, kai buvo gauta pirmosios žinios apie žuvimą laivo, buvo visokių pranešimų.

Vieni skelbė, kad dauguma keleivių ir komandos žuvo, kiti pranešimai skelbė, kad visi išgelbėti.

Visos tos informacinės žinios nėra taip svarbu, kai svarbu šit kas: tą pat diena vakare Liverpulio laivų bendrovė, kurioi priklausė žuvu is garlaivys „Westris“, paskelbė tokią žinią: kad, esa, neverta jaudintis bereikalo — visi 338 keleiviai ir komanda išgelbėti ir paimti pribuvusiu japonų laivu „Oxio-Maru“. Žuvo tik radio-telegrafistas, kuris visą laiką nesitraukė nuo savo pereigų ir kartu su laivu nuėjo jūrų dugnan.

Tiesa, paskiau paaiškėjo, kad šis pranešimas neatatiko tikrenybe, kad laivas „Oxio-Maru“, kaip ir kiti 12 laivų visą naktį be pasekmių ieškojo likučių „Westris“ ir nuleistas nuo jo valtis. Tikriausiai, tas laivų bendrovės pranešimas buvo sufabrikuotas tam, kad susilpninti visuomenės išmėtinėjimus ir pikčio audrą, kuri turėjo užgulti laivo savininkus.

Bet tas nesvarbu. Viena tik svarbu: su kokiu naturalumu ir lengva širdimi „telegramos“ autoriai, negalvodami, „išgelbėjo“ visus keleivius ir komandą ir „palaidojo“ radio-telegrafistą. Jiems nieko nebuvo aiškesnio, kaip radio-telegrafistas privalėjo žūti, o visi kiti privalėjo būti išgelbėti.

Telegrafistas neįėjo į skaičių. Juk, pagaliau, kas jis, jei ne žmogus, paskirsas žūti, kad išgelbėjus kitus. Savaimi suprantama, — jis neišvengiamai turėjo žūti.

Ir šis blaivus, šaltas „savaimi suprantama“ galvojimas yra žiaurus ir nežmoniškas. Jis baisus dar tuo, kad kai praktika parodė, „telegramos“ autoriaus šūvis vykusiai taikytas buvo. Paprastai radio-telegrafistas tampa savo pareigų auka. Tai baisi tikrenybė. Bet kodel ne sielgiama saugiai su ta tikrenybe, kodel negerbiama tų didvyrių atmenant juos?

Juk šlykštu pagalvoti apie tai, kai tą kilnią auką, tą aukštą pasiaukavimą žmonės priima, kaip pridermę, kai ką tai „savaimi suprant mo“. Jie žuvo? Na, ir kas. Ir juos pamiršta, apie juo negalvoja, net nežino jų vardo — jie atliko savo pareigas ir žuvo. Puiku. Taip ir turėjo atsitikti.

Argi nesidaro šiūkštu matant kaip žmonės lengvai, šaltai priima tą skaičią auką?

Kas, daleiskim, prisimena Džon Benet, išgelbėtoją 500 „Titaniko“ keleivių? Niekas.

Visi žino, kad koks tai laivo telegrafistas, po to, kai laivas susidūrė su ledo kalnu, iki laivui noskęsiant davinėjo signalus, kad pašaukti pagalbą.

Paskiau atplaukė keli laivai ir išgelbėjo visus keleivius, pasiimdami su savim. Tai ir visa. O telegrafistas ar išsigelbėjo? Gal ir taip, o gal ir ne. Neįdomu.

O vienok Džon Benet buvo tuo didvyriu, kuriam 500 žmonių kalti gyvybės. Didvyris? Net ir šis punkiausis įvardymas blanksta prieš tai, ką jis padarė.

.. „Titanik“ susidūrė su ledo kalnu. Pasigirdo baisus poškėjimas. Gigantas laivas pavirto ant šono. Po dviejų minučių jau buvo aišku — žuvimas neišvengiamas. Ir praslinkus dar vienai minutei Benet savoj telegrafisto būdelėj, parverstoj nuo smarkaus smūgio, gauna pirmąjį kapitono įsakyma:

— Šaukite S. O. S. vartan Dievo, Benet, dabar visa nuo jūsų priklauso. Jis trumpai atsako „yra“.

Po to, nublankęs, kai drobė, iš susijaudinimo ir to supratimo, kad prisiartino geriausloji jo gyvenimo valanda, puolasi prie telegrafo klavišo ir akymirksny, šiurpus signalas — trys taškai, trys brūkšniai, trys taškai — S. O. S. „gelbėkite mūsų sielas“—skrieja oro erdvėn nuo tebeblaškomos vėtra antenos.

Taip tęsėsi 5 valandos. Penkias valandas grimždo okeano gigantas, penkias valandas Benet nesitraukė nuo aparato. Aplinkui jį ant laivo palubės dėjosi širdį draskančios scenos, gyvuliška panika pagavo ir pačius drąsiausius. Benet girdėjo kliksmus pamišusių žmonių, trepsėjimą kojomis, verksmus, šūvius, poškėjimą — o jis tvirtai stovėjo prie aparato, spaudydamas klavišių; jo lūpos stipriai, konvulsiškai sučiauptos, o akys įsismeigė į erdvę....

— S. O. S... gelbėkite mūsų sielas..

Kiek tai kartų laike tų pamažu slenkančių valandų norėjo suvirpėti jo širdis! O kiek kartų stojas jam prieš akis jo motinos paveikslas... motina tiesė į jį rankas, maldavo, kuždėdama: „Palik tai, mesk, gelbėkis, mano sūneli, gelbėkis, del manęs“...

Kiek tai kartų, silpnumo minutėse, jo krūtinėj užsidegė norai gyventi, ir jo akys kreipėsi į mažutės būdelės duris, už kurių, gal būt, jį laukė išsigelbėjimas. Jis galėjo tai padaryti, be sąžinės išmėtinėjimų, juk jo signalai jau išgirsti.

Jis pasiliko. Jo pareiga liepė jam nesitraukti. Jo smagenyse degė milžiniška liepsna vienintėlė mintis: tik jis vienas galėjo išgelbėti tuos nelaiminguosius žmones. Ir tik del jų, del noro išgelbėti kuodaugiau, šimtą, visus, jis privalėjo paaukoti savo mažutį, menkutį gyvenimą.

Kelioms minutėms prieš žuvimą laivo įbėgo kas telegrafistą kapitonas:

— Benetai, jūs laisvas, gelbėkitės.

— Ne, kapitone, aš liekuosi.

Ir jis žuvo, kai didvyris. Dar daugiau. Bet niekas neprisimena Džon Bennet. Niekas neatsimena telegrafistą „Princessa Mafalda“. Niekas nežino jo vardo. Ir niekas nepamano apie radio—telegrafistą „Westris“.

Jie — nežinomi didvyriai. Laivų žuvimo momentu jie stojas aukščiau kapitono ir su pažitikėjimu patiki jiems šimtai žmonių savo gyvybes. Bet niekas — paskiau — neprisimena juos žuvusius su dėkingumu.

Anri-Gri.

(Sulietuvino J. R.)

„Brazilijos Studento Namas“ Paryžiui;

Brancūzijos užsienių reikalų ministeris Priand‘ pasiuntė skubią notą Brazilijos ambasadoriui‘ p. Souza Dantas, Paryžiuje, pareikšdamas pasigėrėjimo ir geriausių linkėjimų Brazilijos vyriausybėi, kuri priėmė įstatymą,

tuojaus pradėti statybą „Brazilijos Studento Namo“ Paryžiui, tame mokslų centre.

„Tas reiškinys dar labiau stiprina draugiškus Brazilijos ir Prancijos santikiu,“ — sako savo notoje Briand.

Pavojingoje zonoje vėl didelis konfliktas

AUKŠTOJOJ MOKOJ, BETVARKĖS PRIEMIESTY.

Tokia antrašte „A Gazeta“ talpina kad žemiau sekančią žinią, su savo pastabomis.

„Pakol policija specialiai neužsiims Mokoje rengiamomis sekmadieniais vakaruškomis, tol tas rajonas bus pilnas betvarkės ir bus pavojingas.

Nepraeina nė vieno sekmadienio, tuose „šokių susirinkimuose“ būtų apsieita be liūdnų pasekmių. Kiek jau kartų buvome priminę, kad tame rajone, kur gyvena nenuoramos ir žmonės blogiausios chuliganiškos kategorijos, būtų įrengta specialė policijos stovykla.

Vakar vėl 11 val. nakties buvo pašaukta policija į Rua Ezequele Ramos 113 nr., kur besiskirstant vakaruškoms, įvyko peštynės. Vietoje paaiškėjo, kad del nežinomų dar priežasčių, broliai Antanas ir Peliksas Jakučiai, gyvenantieji gatvėj Canuto Saraiva 34, buvo subadyti peliais kitų lietuvių. Kaltininkai Bernardas Ambrasas ir Taparauskis, sužeidę pabėgo. Sužeistieji, dideliam pavojui gyvybei, buvo nugabeuti į Santa Casa, suteikus visupirma greitąją pagalbą‘.

Taip rašo svetimųjų spauda apie mūsų manduosius „Jurgius‘.

Labai turbūt malonu skaityti tokius „pagyrus“ apie priemiestį daugiausia lietuviais apgyventą? Juk del jų, o ne del ko kito rengiama ir „policijos globojimai“ bei sekimai vakaruškų ir „policijos stovyklos“.

O vis tai daro, taip „gražiai‘ elgiasi ne kas kitas, kai mūsų „broliai darbininkai“ geri kaip avinėliai, kurie bėgo iš „prakeiktosios Lietuvos“ „laisvių“ ieškoti Brazilijoj.

Bet greičiausiai jie čia sau „laisvę“ susiras Gyvačių saloj. Ten jiems jau šluojama erdvūs „dvareliai“.

Kas kaltas nelemtoms vakaruškoms? Manau tik „mamytės“ kurios „valioj“ augina „tris jaunas dukreles“.

Mamytės taip galvoja: jeigu neduosi pasišokti, neateis vyrų, neištekės dukrelės, tai iš to ir eina tos „vakaruškos“, kurios daro gėdą visai S. Paulo lietuvių kolonijai, pagaliau visai lietuvių tautai.

Mano manymu, bent tėvams reikėtų „mamytes“ sudrausti, o kartu ir dukrytėms neleisti taip tankiai kelti „morčines vakaruškas“, kur piautūsi nuo lenciūgo atitrūkę „margiai“.

Pagaliau doroms mergaitėms reikėtų uždaryti savo kambarių durys nuo tokių „kavalierių“, o doriems vyrams į tokias vakaruškas neiti ir raginti kitus nuo jų šalintis.

M. T. F.

Afrikoje deimantų kasyklose sukilimas

Iš Cabo praneša, kad Namagnalandia deimanto kasyklų zonoje vyrauja sukilę deimantų kasėjai. Pribuvusi policija, negalėjo užimti kasyklų centrą, o turėjo pasilikt tolokai. Sukileliai viską laiko savo rankose. Gerai ginkluoti didžiuliai žmonių būriai pasiruošę stoti kovon kiekvienu momentu. Jie savo rankose turi visus sunkiuosis automobilius ir kitas susisiekimo priemones. Sunkųjų automobilių pagelba sukilelių būriai patruliuoja Plačioj apylinkėj ir neprisileidžia kariškų, ar policijos jegų.

Jeigu nebus patenkinti jų reikalavimai, arba nerastas susitarimui būdas — viena išeitis: laikyti atskirtus sukilėlius nuo visų svarbesnių centrų ir tuo būdu priversti pasiduoti.

Vienok ir sukileliai gali greičiau tuos svarbius punktus užimti dar greičiau. Padėtis deimantų kasyklų zonoje visai panaši į besirengiant į dviejų Valstybių karą.

Šalčiai Anglijoj.

Sausio 5 dieną visoj Anglijoj prasidė jošalčiai. Beveik 2 dienas smarkiai snigo ir pustė. Kai kuriose geležkelių linijose net sustojo traukinių judėjimas. Londonas apkrėstas storu sniego sluogeni·

CASA DE COMMERCIO

„INTERNACIONAL“

Arti Luz Stoties RUA CONCEIÇÃO, 75 Nr.

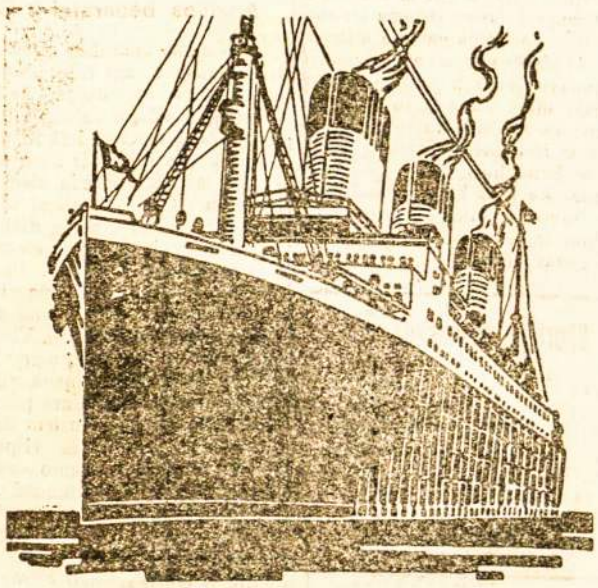

Dar šiandiena parduodame geriausiais **Vokiečių, Francūzų ir kitų** linijų laivais **LAIVAKORTES, SENOMIS PIGIOMIS KAINOMIS**, nors laivakortės jau žymiai **pabrango** ir brangsta kas diena, todėl kiekvienas skubėkite pirkti. Mūsų firma savo klientams sutvarko **dokumentus ir pailgina pasus visai veltui.**

Jeigu Jums reikia **iškviesti iš Lietuvos savo žmonas su vaikais ir norite išrūpinti „chamadas“ pakvietimus, mes skubiai** pa arysime už pusę kainos, ką Jums niekuomet nepadarys nei viena nusinukusi Agentūra São Paulo mieste, kurios valdo visokie svetimtaučiai.

Pas mus susikalbėsite prigimta kalba ir mes turime su Lietuva specialius ryšius. Todel lietuviai būkite atsargūs, atlikite savo reikalus rimtoje firmoje ir neklausykite gražių pažadų gatvių agentėlių. Jei Jums kas **nuskriaudė** ir reikalinga Jums **juridinė pagalba**, kreipkitės į mus, mes stengsimės Jums padėti. **Jei Jūs tikrai norite pasiųsti į Lietuvą pinigus**, kreipkitės, mes tai atliksime neskaitydami savo darbo. **Jei Jums trūksta išpirkti laivakortei pinigų, mes palauksime du mėnesius be jokių nuošimčių ir be jokių vekselių.** Mūsų firma sudaryta iš buvusių anksčiau dviejų firmu Agencia „Ideal“ W. C. Gavensky ir Agencia Commercial „Europa“ P. J. Butkus. Todel visi atsiminkite ir kitiems patarkite, kur Jūs galite atlikti visus savo reikalus rimtai ir sąžiningai.

Nepamirskite mūsų adreso:

Arti Luz Stoties Rua Conceição, 75 Nr

Kontora atidaryta ir sekmadieniais.

CASA DE COMMERCIO “INTERNACIONAL”

W. C. GAVENSKY ir P. J. BUTKUS

Du milijonai, graži suma pinigų ir kareivis norėjo juos pamatyti.

Nesenai iš Argentinos tapo atgabenta firmos Matarazzo vardu 50 tūkstančių svarų sterlingų laivu „Julio Cezare“. Pinigų palydovas stėjo į geležkelio stotį Santos ir norėjo važiuoti traukiniu į S. Paulo. Bet pergalvojęs nutarė važiuoti su pinigais į S. Paulo automobiliu. Išeinant iš stoties jį sulaikė sargybinis, sakydamas: „Tai Tamsta veži šiame čemodane didelę pinigų sumą‘?

— Taip, bet aš pinigus vežu su visais oficialiais dokumentais, — jie ne vogti“.

— Tas nesvarbu, bet del tokios sumos pinigu aš vis tik pageidaučiau, kad Tamsta užeitumei su manim į nuovadą, ten reikia pinigus perskaityti“. Ir nusivedė. Bet delegatas sužinojęs kame dalykas, pinigų palydovą atsiprašęs už nesipratimą, — atleido.

SKUBEKIT!!

Pasinaudoti paskutine proga! Sklypų išpardavimas VILLA FACCHINI baigiamas. Jūs draugai ir pažystami, nusipirkę ten sklypus džiaugiasi begyvendami ir turi nuolatinį darbą vietoje. O jūs ko laukiate? Juk greitai neliks nė vieno sklypo! Gailėsitės, bet bus vėlu.

MUSŲ ADRESAS:

PRAÇA DA SÉ N. 3, 4 and.

Generalinė atstovybė: „INTERNACIONAL„ Rua da Conceição nr. 75 (Lietuvių biūras)

Agentūra: Rua Dom [illegible] de Moraes nr. 289

PIGUS ŽEMĖS SKLYPAI

parduodami geriausiomis sąlygomis pramoningoj miesto daly.

Kreiptis pas:

MATA IVANAUSKA

Avenida Pães de Baros Nr. 9 (Greta rusų aptiekos)

V. I. [illegible]HIME

Vienintėlis rusiškas advokatas S. Paulo. Vertimai, teismo bylos, šoferiams dokumentai, asmens liūdymai, pilietybės gavimo dokumentai «šamados».

Raštinė: Rua São Bento 36 nr. 6 andar, Sala 12 Telef. 2-2746

Priėmimo valandos: nuo 9 ryto iki 6 val. po pietų.

Vèliausios žinios

Gripė Berlyne.

Paskutiniu pranešimų daviniais sakoma, kad gripės epidemija Berlyne nė kiek nesumažėjo, bet atbulai — dar besiplečianti. Padėtis tikrai kritinga. Miesto valdyba galvotrūkščiais gelbsti susidariusią padėtį pašalinti.

„Latham" likučiai.

Pranešimu iš Oslo (Norvegija) sakoma, kad provincijoj Dinamark jūra išmetė į krantą viena plaukimo rutulį su užrašu - „Latham" — „Paris" —.

Spėjama kad tas rutulys priklauso žuvusiam hydroplanui „Latham", kuriuo prancūzų lakūnas Guilbaud kartu su Amundsėnu 1928 metais išlėkė ieškoti Nobile ekspedicijos ir dingo be žinios Šiaurės ledynuos. Radinys siunčiamas į Paryžių.

DIDELIS KONFLIKTAS JAPONIJOJ.

Liaudies sukylimas — užmušti ir sužeisti.

Pranešimu iš Osaka sakoma, kad sausio 9 dieną Gifu apygardos ūkininkai, pasipiktinę vietinio gubernatoriaus veikimu susirinkę didžiausiomis miniomis pakėlė maištą ir puolė Gifu.

Susirėmimas su kariuomene tapo daugybė sužeistų ir po 40 iš abiejų pusių nukautų. Padėtis pasidariusi tiek arši, kad tapo pašaukta kariuomenė iš kitų miestų, kad saugoti rajoną nuo didesnių įvykių.

Paskutinės žinios sako, kad padėtis rimstanti, ūkininkų įtūžimas slūgsta.

Vokietijoj dreba žemė.

Palatinade sausio 9 dieną minutės bėgyje buvo jaučiama žemės drebėjimas. Neumarkt ir Stockirchen rajonuose žemės drebėjimas buvo jaučiamas stiprioje formoje.

Šalčiai Lenkijoj.

Pranešimu iš Varšuvos Lenkijoj siaučia nepaprastai stiprūs šalčiai. Iki 9 dienai Sausio Varšuvoje mirtinai sušalo 6 žmonės.

Kaligulos galeros.

Smarkiai vykdoma darbai išėmimo iš Nemi ežero Kaligulos senobinių laivų — galerų. Beliko nuleisti dar 3 metrai gilumo vandens, kad pradėti darbą išėmimo pirmon galvon pačios didžiosios galeros.

Sulaikyta bebėganti politiniai kaliniai.

Barcelonos policija sulaikė 8 bebėgančius politinius kalinius. Tuojaus po to buvo dar sugauti du bebėgą kaliniai, nuteisti už pasikėsinimą prieš Ispanijos karaliaus gyvybę 1926 metais.

Pas sugautuosius rasta keli svarai dinamito, keletas šaunamų ginklų ir amunicijos, atlikimui, matomai, jau numatytų teroristinių aktų.

Nesusipratimai mitinguose.

Glasgove viename politiniame darbininkų mitinge, kur turėjo kalbėti buvęs ministeris Arthur Henderson, vos tik pasirodžius jam tribūnoje, komunistai pakėlė triukšmą šaukdami: „Šnipas, tironas, žmogžudys!"

Tapo išaukta policija, kuri suėmė 17 triukšmą kėlusių komunistų. O sumišimo laiku komunistai giedojo „Internacionalą".

Tunelis per Lamanšo sąsiaurį.

Komisijos pirmininkas tyrinėjimo galimybių prakasimo tunelio apačia jūros sąsiaurio Lamanš, pareiškė Londono laikraščių korespondentams, kad aukštieji ir žemieji parlamento rūmai yra palankiai nusistatę kai del pradėjimo darbų šio tunelio kasimo.

Anglijoj didelės pusnys.

Pranešimu iš Londono, jau trys paros, kai siaučia visoj šaly didelės sniegs pūgos. Susisiekimas šaly palaikomas su didelėmis sunkenybėmis. Traukiniai eina su ilgais pasivėlavimais.

Išgelbėti lakūnai.

Trys Suvienytų Š. Amerikos valstijų lakūnai, priversti buvo nusileisti jūroje netoli kariško jūrų arsenalo Delavare.

Vienas jų žuvo, o du 4 valandas kovoję su bangomis, tapo išgelbėti plaukiančio į Florida laivo.

Apdegė darbininkai.

Bolugnoj (Italija) susprogus garo katilui automobilių fabrike smarkiai apdegė 12 darbininkų, iš jų 8 moterys. 4 iš jų apdegė mirtinai.

Tą pat dieną sprogus katilui makaronų fabrike mirtinai apdegė 4 darbininkai, iš jų mirė 2.

Revoliucionieriu vadai papirkti Šacho auksu.

Paskutiniu „Exchange Telegraph" korespondento iš Pešavaro pranešimu sakoma, kad dėka didelėms pinigų sumoms, kurias Sachas paleido apyvarton sukilėlių armijon, laimėta revoliucijos pralaimėsiant. „Mohamans" ir „Kugtanis" grupių vadai jau papirkti ir nugalėti auksо svoriu.

Žuvę Rusijos lakūnai.

Pranešimu iš Afganistano, belekiodami Kabul rajone rūsų lakūnai ištikusioj katastrofoj žuvo drauge su orlaiviu, susidaužę į gabalus.

Revoliucija Afganistane:

Iš Beludžistano praneša: „šiomis dienomis eina smarkios kovos tarp revoliucinės ir Šacho kariuomenių 10 mylių atstu nuo sostinės Kabul. Buvo tikėtasi pergalės Šacho kariuomenės pusėj, vienok nuveikė revoliucinė kariuomenė.

Šacho kariuomenė stiprinasi, besirenkdama prie naujų antpuolių.

Gyvybės ir mirties paslaptys

Kaip praneša spauda, rusų mokslininkai S. C. Bruenenke ir Češulin, Chemijos ir Pharmacijos Instituto nariai Maskvoje nesenai padarė nepaprastus gyvybės palaikymo bandymus, atskyrus kūno dalį nuo bendros gyvybės sistemos. Pirmas bandymas buvo padaryta su šunies galva, atpiovus nuo bendro kūno taip, kad nesuardžius nervų ir kraujo veikimo sistemos. Širdies ir plaučių vietoj buvo vartojamas iš metalo ir gumos padirbtas aparatas, kuris to pat gyvulio krauju gaivino atpiautą galvą. Sujungus nervų ir kraujo veikimo sistemą su aparatu, tuojaus nupiautoje galvoje atsirado gyvybė. Atsidarė žiotys, atsimerkdavo ir užsimerkdavo akys ir priėmė maistą. Suėdė gabalą sūrio, kuris buvo paduotas. Toks banpymas tęsėsi 3 valandas ir gyvybė veikė ir išsilaikė puikiausiai.

Antras bandymas buvo padarytas su bezdžione, kuri po kelių valandų numarinimo, buvo to paties aparato pagalba atgaivinta ir vėl normaliai veikė, kai naturaliai gyvas kūnas.

Choristų dėmesiui.

Atvyko iš Lietuvos muzikos S. K. Norintieji priklausyti chore ir seni choristai prašomi susirinkti salėn prie Š. Antonio do Pary bažnyčios sausio 15 d. 7 val. vak.. Užirašyti į chorą galima kasdien nuo 11 iki 16 val.

Artinantis 16 d. vasario pageidaujama tai dienai suruošti koncortą.

REIKALINGI

„Lietuvio Brazilijoj" administracijai laikraščio platintojai S. Paulo priemiesčiuos ir provincijoj. Taipgi reikalingi metinės laikraščio prenumeratos rinkėjai. Už atliktą darbą mokame gerus nuošimčius!

Asmeniškai kreiptis į redakciją:

Rua da Conceição nr. 75 (ties Luz štotimi) arba laiškais tokiu adresu:

„Lietuvis Brazilijoj", caixa postal 3311 :-: S. PAULO

Anglijos bedarbiai ir Brazilija.

Vietinis laikraštis „Diario Nacional" šiuo klausimu taip rašo: „Kaip yra žinoma Anglijos vyriausybė, kad sumažinti bedarbių skaičių ir palengvinti sunkią padėtį, yra numačiusi ieškoti darbų bedarbiams kitose šalyse ir savo dominijose" Toliau laikraštis iškelia klausimą, ar nepravartu būtų ir Brazilijai ta proga pasinaudoti, gaunant anglų darbininkus kapo šumanų ir darbštų elementą, kuris taip reikalingas Brazilijai. Brazilijos valdžios vyrai turėtų tuo klausimu susirūpinti. Ipatingai kreipia į tai dėmesį p. S. Paulo estados prezidento. Vienok pastebi, kad jisai yra didelis imigracijos priešininkas. Ta proga primena vieną atsitiktmą deputatų susirinkime ptieš Kalėdas, kai tą klausimą iškėlusiam deputatui nebuvo duota galimybės vispusiškai nušviesti klausimą. S. Paulo estados Prezidentas laikosi tos nuomonės, kad visupirma reikia stabilzuoti valiutą, o paskiau įgyvendinti naujų jėgų apgyvendinimui ir kultūrinimui naujų žemės plotų. Beto anglų bedarbiai, kaipo elementas priklausantis fabrikų darbininkų klasei, tik netikę žemės ūkio vystymui. Vienas įdomu: Italija, Ispanija ir Portugalija daugausia tiekia imigrantus žemdirbius, vienok jų absoliutinė dauguma prisitaiko į fabrikus ir tik mažuma tampa žemės ūkio darbininkais. Dauguma tampa darbininkais prie valdiškų darbų: plentų ir geležkelių pravedimo. Tad laikraštis „Diario Nacional" priduris: „Ar nepravertu būtų įsileisti Anglijos industrijos bedarbius? Gal jie kaip tik atbulai: būtų geri žemdirbiai ir žemės ūkio darbininkai? Juk Braziljos vyriausybei jų atvežimas nekainuotų — tai padarys Anglijos vyriausybė savo lėšomis," — užbaigia laikraštis.

Reikia pasakyti, kad pastaraisiais metais darbo rankų pareikalavimas S. Paulo estadoj žymiai padidėjo ir darbininkų atlyginimas pakilo. Todėl šis peršamas anglikų masinimas įvežimas, Brazilijos darbininkams būtų nepageidautinas, nes vėl papigintų ir taip nekokį uždarbį.

Kiekvienas lietvis žemdirbis Brazilijoj

Perkasi žemę ūkiui Tabatinguaroje, Cananėa apskrity, nuosavybė kolonizacijos ir Imigracijos B-vės

«LAVOURA e COMMERCIO»,

S. Paulo, rua Barão de Itapetinin[illegible]

Sausio mėnesio 21-ą dieną iš[illegible] lietuvių grupė aplankyti kolonij[illegible] rašykite išanksto ir Jūs [illegible]sią grupę.

[illegible]inias ir nurodymus asmeniškai ir laiškais [illegible]eralinė tų žemių kolonizacijos atstovybė [illegible]SA de COMMERCIO «INTERNACIONAL» Rua da Conceição nr. 75. S. Paulo. Laiškus taip adresuokite: «Internacional» caixa postal 3311 S. PAULO.

Naujoj lietuvių kolonijoj jau apsigyveno keliolika šeimynų. Sveikiausias, kai Europoj klimatas ir palankiausios gyvenimo sąlygos.

IŠSINUOMUOJA

vienas kambarys, tinkamas: krautuvei, batsiuviui, siuvėjui ir kit. amatininkams.

SĄLYGOS GEROS
nuoma tik 90$000
kreiptis:
Rua Visconde de Parnahyba 299
S. PAULO

arti imigracijos namų, sužinoti lieuvių spaustuvėj pas K. Uckų.
Tautieti!, pasinaudok proga.

Reikalingas

Spaustuvininkas, pusiau mokantis spaustuvės darbą galįs raides rinkti arba dirbti prie mašinos.

Del sąlygų kreiptis:

RUA VISCONDE de PARNAHYBA 299 (kieme). :: K. UCKUS